

VIBORG
KOMMUNE

Miljøgodkendelse
af
svinebruget
Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup

Meddelt den 22. juni 2010 efter

Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

DATABLAD

Titel: Miljøgodkendelse af svinebruget Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup

Dato for godkendelse: 22. juni 2010

CVR-nr: 20734302

CHR NUMMER: 42071

Ejendomsnummer: 7910084881

Matr. nr OG EJERLAV: 4A, 4d, 4t, 5a og 5q, Rogenstrup by, Fiskbæk
8I, Kvols By, Kvols

Bedrifts ejer og ansøger: Karsten Svendsen
Rogenstrupvej 12
8831 Løgstrup

Konsulent: LandboMidtøst
Anne Kirkegaard
Asmildklostervej 11
8800 Viborg

Tilsynsmyndighed: Viborg Kommune

Ekstern rådgiver: Niras
Vestre Havnepromenade 9
9000 Aalborg

Viborg den 22. juni 2010

Finn Larsen

Sagsbehandler

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Resumé og samlet vurdering	4
1.1	Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2	Ikke teknisk resumé.....	4
1.3	Offentlighed	6
2	Generelle forhold.....	7
2.1	Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
2.2	Meddelelesespligt - anlæg, arealer, ejerforhold.....	8
2.3	Gyldighed.....	8
2.4	Retsbeskyttelse	8
2.5	Revurdering af miljøgodkendelsen.....	8
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
3.1	Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	9
3.2	Placering i landskabet.....	10
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	11
4.1	Husdyrhold og staldindretning.....	11
4.2	Ventilation	12
4.3	Fodring.....	12
4.4	Energi- og vandforbrug.....	13
4.5	Spildevand herunder regnvand.....	14
4.6	Affald.....	14
4.7	Råvarer og hjælpestoffer.....	15
4.8	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	16
5	Gødningsproduktion og -håndtering	17
5.1	Gødningstyper og mængder.....	17
5.2	Flydende husdyrgødning.....	17
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	19
6.1	Ammoniak og natur	19

6.2	Lugt.....	21
6.3	Fluer og skadedyr.....	22
6.4	Transport.....	23
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	24
6.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	24
6.7	Lys.....	25
7	Påvirkning fra arealerne.....	26
7.1	Udbringningsarealerne.....	26
7.2	Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.....	30
7.3	§ 3 beskyttet natur og beskyttede vandløb.....	31
7.4	Kvælstof og fosfor til fjord & hav.....	33
7.5	Kvælstof til grundvand.....	37
7.6	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	39
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	40
9	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	42
9.1	Alternative løsninger.....	42
9.2	0-alternativ.....	42
10	Husdyrbrugets ophør.....	43
11	Egenkontrol og dokumentation.....	44
12	Samlet konklusion.....	45
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	45
13.1	Godkendelsens gyldighed.....	45
13.2	Klagevejledning og søgsmål.....	46
13.3	Underretning om godkendelsen.....	47
14	Bilag.....	48

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Karsten Svendsen, Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup har ansøgt om en miljøgodkendelse for udvidelse af den eksisterende produktion på 8.745 slagtesvin til 10.390 slagtesvin svarende til en ændring fra 224,60 DE til 286,50 DE. Udvidelsen sker i det eksisterende staldanlæg.

Bedriften råder over 447,94 ha ejede og forpagtede arealer. Desuden er der lavet gødningsaftaler på 21,57 ha, hvor der afsættes 17,00 DE. Der produceres husdyrgødning svarende til 616,91 DE på bedriften - heraf produceres 286,5 DE på ejendommen Rogenstrupvej 12, og på øvrige ejede eller forpagtede ejendomme produceres 95 DE på Fiskbækvej 39b, 8831 Løgstrup, 36 DE på Rogenstrupvej 15a, 8831 Løgstrup, 76,2 DE på Ørregårdsvej 1, 8831 Løgstrup, mens de resterende 150,2 DE produceres på Romlundvej 52, 8831 Løgstrup. Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem første gang den 28. november 2007. Ansøgningen har skema nr. 5644. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningsversion 6 af 11. december 2009.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Viborg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af svineproduktionen på Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Slagtesvineproduktionen på Rogenstrupvej 12 ønskes udvidet fra 224,60 DE til 286,50 DE. Produktionen udvides i eksisterende staldbyggeri. Alle slagtesvin går i stalde med delvist spaltegulv.

Husdyrgødning produceres på ejendommen samt på Fiskbækvej 39b, 8831 Løgstrup; Rogenstrupvej 15a, 8831 Løgstrup; Ørregårdsvej 1, 8831 Løgstrup samt Romlundvej 52, 8831 Løgstrup. Alle ejendomme er enten ejede eller forpagtede af Karsten Svendsen.

Husdyrgødning svarende til i alt 626,90 DE bringes ud på de 447,94 ha udbringningsarealer under Rogenstrupvej 12 (ejede og forpagtede arealer). Desuden er der lavet gylleaftaler for 21,57 ha, hvortil der afsættes husdyrgødning svarende til 17,0 DE. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger inden for en radius på 4 km fra ejendommen. En mindre del af udbringningsarealerne ligger 15 km nordvest for ejendommen og enkelte områder ligger henholdsvis 8,7 km og 14 km syd-sydøst for ejendommen. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 4a.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Placering

Ejendommen er placeret i landzone ca. 550 m syd for Løgstrup og 3,5 km nordvest for Viborg. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 240 m sydøst for ejendommen. Ejendommen er desuden beliggende 308 m sydvest for Rogenstrup, som er nærmeste samlede bebyggelse. Udvidelsen sker i de eksisterende staldbygninger. Placeringen fremgår af bilag 1.

Lugt

Lugtgenafstandene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes.

Transporter

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transportere øges fra 339 til ca. 365 årligt. Størstedelen af gylletransporterne sker uden gennemkørsel af byzone. En mindre del af gylleudkørslen sker gennem Fiskbæk.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1.000 m fra stald- og opbevaringsanlæg på Rogenstrupvej 12. Der ligger 11 § 3 beskyttede søer inden for en afstand på 1.000 m stald- og opbevaringsanlæg på Rogenstrupvej 12 (bilag 6). Luftbåren ammoniakbelastning vurderes at have minimal betydning for tilstanden af søer.

Det nærmeste Natura 2000 område er EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk, som ligger 2,8 km nordvest for ejendommen (bilag 5a). Baseret på en vurdering af størrelsen af den samlede emission fra anlægget vurderes det, at emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg på Rogenstrupvej 12 ikke påvirker tilstanden af Natura 2000 området.

Baseret på plantelister for de § 3 beskyttede moser ID nr. 294549 og ID nr. 299391 vurderes det, at moserne skal ophæves til § 7, hvilket fører til vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs på udbringningsarealerne nr. 1-2, 1-3, 1-4, 3-0, 3-01, 3-1, 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6, 3-7 og 3-8 (bilag 8). Desuden sættes vilkår om 10 meter gødsknings- og sprøjtefri bræmmer på udbringningsarealerne nr. 3-2, 3-6, 3-7 og 3-8 mod de to moser.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

175,79 ha af de samlede udbringningsareal på 447,94 ha ligger i nitratklasse 2 og 0,3 ha ligger i nitratklasse 3. Der udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha på ejede og forpagtede udbringningsarealer, og udvaskningen fra arealerne er beregnet til 75,70 kg N/ha. Beskyttelsesniveauet for kvælstof er overholdt ved anvendelse af 2,5 % efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav.

Alle udbringningsarealer ligger uden for udpegede nitratfølsomme indvindingsoplande, men ca. 1/3 af arealerne ligger indenfor den nitratfølsomme del af det reviderede Område med særlige Drikkevandsinteresser ved Viborg Nord. Et mindre areal ligger indenfor det beregnede opland til vandværket Viborg Nord, som er udlagt som indsatsområde mht. nitrat i udkast til vandplaner. Der er derfor stillet vilkår om ekstra efterafgrøder inden for den nævnte nitratfølsomme del af det reviderede Område med særlige Drikkevandsinteresser.

Størstedelen af udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000 områder – Hjarbæk Fjord og Randers Fjord. Alle udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 0, og de generelle krav til fosforoverskuddet er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne. For at beskytte evt. forekomster af bilag IV arter stilles vilkår om 2 meter bræmme omkring beskyttede søer, som grænser op til udbringningsarealerne.

BAT

Udvidelsen sker i eksisterende stald uden renovering af staldsystemet, og alle slagtesvinene på ejendommen produceres i stalde med delvist spaltegulv, hvilket er BAT. Desuden lever ejendommen op til BAT i forhold til management, vand- og energiforbrug samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

1.3 OFFENTLIGHED

Da 19,09 ha af de ejede og forpagtede udbringningsarealer ligger i Skive Kommune, er Skive Kommune blevet hørt i forbindelse med udarbejdelse af udkastet til miljøgodkendelsen af udvidelsen af husdyrbruget på Rogenstrupvej 12. I høringssvaret har Skive Kommune skrevet, at 0,3 ha af udbringningsarealerne beliggende i Skive Kommune ligger i oplandet til Hjarbæk Fjord, som er udpeget til Natura 2000 område. Hjarbæk Fjord er overbelastet med fosfor. Fosforoverskuddet på arealerne er på 7,8 kg P/ha/år og det samlede bidrag fra arealet i oplandet til Hjarbæk Fjord er dermed højst 2,34 kg P/år. Skive Kommune vurderer, at dette ikke kan påvirke Natura 2000 området væsentligt. I forhold til kvælstof vurderer Skive Kommune, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt. Desuden ligger en mindre del af mark nr. 12-0 inden for indvindingsoplandet til Højslev Kirkeby Vandværk, hvilket ikke giver anledning til skærpelser i forhold til nitratudvaskningen. Det påpeges dog, at der skal tages hensyn til drikkevandsboringen, således nitratudvaskningen ikke forøges.

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 17. april 2009 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til miljøgodkendelse blev udsendt i 6 ugers høring den 29. april 2010.

Der fremkom ingen bemærkninger til udkastet.

Der er efter sidste høringsperiode foretaget mindre rettelser, således resumeet bedre afspejler det efterfølgende indhold i miljøgodkendelsen.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget på Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup og gælder for alle landbrugsmæssige aktiviteter knyttet til ejendommen og den tilhørende husdyrproduktion med CHR nr. 42071. Ejendommen har CVR nr. 20734302.

I 2002, hvor Karsten Svendsen overtog ejendommen på Rogenstrupvej 12, blev der søgt om godkendelse til etablering af staldanlæg til slagtesvin. Viborg Amt meddelte efter VVM-screening af projektet, at udvidelsen ikke var VVM-pligtig.

I 2006 ansøgte Karsten Svendsen om yderligere udvidelse af dyreholdet på Rogenstrupvej 12, da der grundet effektivisering årligt kunne være op til 8.745 slagtesvin i det eksisterende staldanlæg i stedet for de daværende 5.100 slagtesvin årligt.

Karsten Svendsen ansøger nu om endnu en udvidelse af husdyrholdet på Rogenstrupvej 12. Dyreholdet ved den nuværende produktion samt ansøgt produktion er præsenteret i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over nuværende og ansøgt dyrehold.

Dyregruppe	Nuværende produktion		Ansøgt produktion	
	Antal dyr	Antal DE	Antal dyr	Antal DE
Slagtesvin (30 – 102 kg)	8.745	224,60	-	-
Slagtesvin (33 – 107 kg)	-	-	10.390	286,50
Total		224,60		286,50

Udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger uden renovation af staldinventaret.

Bedriften råder over 447,94 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, hvorpå der udsprede husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. Bedriften modtager husdyrgødning svarende til 357,4 DE fra Fiskbækvej 39b, 8831 Løgstrup (CHR nr. 42074), Rogenstrupvej 15a, 8831 Løgstrup (CHR nr. 65830), Ørregårdsvej 1, 8831 Løgstrup (CHR nr. 65830) og Rømlundvej 52, 8831 Løgstrup (CHR nr. 71945), som alle ejes af Karsten Svendsen og drives under CVR nr. 20734302. Der afsættes husdyrgødning svarende til 17,0 DE i form af gødningsaftaler.

Udbringningsarealerne afvander primært til Hjarbæk Fjord via Fiskbæk Å. De nordligst beliggende udbringningsarealer afvander dog til Skive Fjord. Alle udbringningsarealerne afvander dermed til dele af Limfjorden, som har en skærpet målsætning. Yderligere er Hjarbæk Fjord en del af Natura 2000 område nr. 30. En lille del af udbringningsarealerne (11 ha) afvandes mod Randers Fjord, hvoraf en del også er Natura2000-område. Ejendommen er desuden beliggende i et område med mange § 3 beskyttede søer. Placeringen af ejendommen i forhold til Natura 2000 områder og § 3 beskyttede naturtyper fremgår af bilag 5a og 6.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meddeles til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

Ligeledes skal udskiftning af arealer anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
2. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup, samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 20734302.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger i landzone ca. 550 m syd for Løgstrup, som er nærmeste udpegede byzone, og omtrent 3,5 km nordvest for Viborg. Den nærmeste nabo er Rogenstrupvej 11, som ligeledes er en landbrugsejendom med svinehold. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt er Rogenstrupvej 16, som ligger ca. 200 m sydøst for ejendommen.

Der skal ikke opføres nye staldbygninger og de eksisterende bygninger overholder afstandskravene i lovens §§ 6 og 8, se tabel 2.

Tabel 2. Aktuelle afstande samt afstandskrav.

	Afstand [m]	Afstandskrav [m]
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	660	25
Almene vandforsyningsanlæg	2.900	50
Vandløb, dræn og søer	45	15
Offentlig vej og privat fællesvej	97	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Ikke relevant	25
Beboelse på samme ejendom	36	15
Naboskel	95	30
Nabobeboelse	157	50

Ejendommen ligger ikke inden for særlige beskyttelsesområder, kulturhistoriske værdier, fredninger eller kystnærhedszoner.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier samt udenfor kirke- og skovbyggelinier. Som det fremgår af tabel 2 er alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til §§ 6 og 8 i Husdyrloven overholdt.

Viborg Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, da udvidelsen sker i eksisterende nybyggeri.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Rogenstrupvej 12 ligger i et åbent landskab præget af spredt bebyggelse, som er en blanding af landbrugsbebyggelse og almindelige boliger. Der er mange fredede fortidsminder i området omkring ejendommen og på udbringningsarealerne, som hører til ejendommen. Det nærmeste fortidsminde er omkring 350 meter øst for ejendommen.

Mark nr. 1-5, 1-6, 3-0, 4-5, 4-6, 10-2, 11-0, 11-2, 12-0, 12-7 og 12-8 grænser alle op til beskyttede jord- og stendiger. Der er dog ingen beskyttede jord- og stendiger i nærheden af ejendommen. Flere af markskellene i området er markeret med levende hegn.

Ejendommen ligger trukket lidt tilbage fra Rogenstrupvej, men der er ingen levende hegn ud mod vejen. Der sker ingen nybyggeri på ejendommen i forbindelse med udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Beskyttede jord- eller stendiger: Der er ingen beskyttede jord- og stendiger i nærheden af ejendommen på Rogenstrupvej 12. Mark nr. 1-5, 1-6, 3-0, 4-5, 4-6, 9-0, 9-1, 10-1, 10-2, 11-0, 11-2, 12-0, 12-7 og 12-8 grænser helt eller delvist op til beskyttede jord- og stendiger. Digerne på markerne bliver ikke berørt af udvidelsen af husdyrproduktionen på ejendommen.

Beskyttede naturområder (§ 3 områder): Der ligger inden for en afstand af 1000 meter fra ejendommen i alt 11 mindre søer og vandhuller, som er beskyttede efter naturbeskyttelsesloven. Nærmest på ejendommen er en sø beliggende ca. 290 meter nord-nordvest for de eksisterende bygninger.

Ovenstående er brugt i kommunens samlede vurdering af husdyrbrugets placering i landskabet.

Ejendommen på Rogenstrupvej 12 er i henhold til den gældende Kommuneplan placeret i landzone. Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle bygninger er opført i tilknytning til hinanden, og således udgør hovedparten af ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed. Da der ikke sker nybyggeri på ejendommen i forbindelse med udvidelsen vurderer Viborg Kommune, at indtrykket af ejendommen ikke ændres i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldanlægget er fra 2003, og der er i forbindelse med byggeriet taget hensyn til bedst tilgængelige teknik, idet gulvtypen er delvist spaltegulv med 25 – 49 % fast gulv, svarende til BAT. Ved nudrift er produktionen 8.745 slagtesvin (30 – 102 kg), svarende til 224,60 DE. I tabel 3 er vist det ansøgte dyrehold.

Tabel 3. Beskrivelse af ansøgt dyrehold.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit	Vægtgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	33 – 107 kg	7.200	1.800	198,54
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	2	33 – 107 kg	1.595	400	43,98
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	3	33 – 107 kg	1.595	400	43,98
Total					286,50

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrholdet på ejendommen vil med den tilladte fleksibilitet i dyreholdet (se vilkår nedenfor) ikke føre til væsentlige påvirkninger på omgivelserne.

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med de givne staldsystemer, som svarer til BAT, kan leve op til kravene i lovgivningen. Desuden vurderes det, at den nedenfor tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

6. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 286,50 DE, der fordeler sig med 10.390 slagtesvin (33 – 107 kg).
7. Inden for det tilladte produktionsniveau tillades afvigelser i indgangsvægt mellem 31,4 – 34,7 kg og afgangsvægt mellem 101,7 – 112,4 kg, så længe det maksimale antal dyreenheder ikke overskrider 286,50 DE.
8. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året. Ved sanering o.l. tillades dog afvigelser.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilationen kører i døgndrift i alle staldene. Der anvendes frekvensstyret diffus undertryks ventilation i alle staldene. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. I alle stald-afsnit renholdes og vedligeholdes ventilationsanlæggene løbende for at reducere energiforbruget.

Ventilationen er forbundet til en alarm, som giver signal til ejer i tilfælde af svigt i ventilationen. I sådanne tilfælde er der nødopluk. Anlægget vedligeholdes og rengøres for optimal drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at imødegå et mindre effektivt ventilationsanlæg med deraf følgende øget lugtbelastning stilles vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for ventilation på ejendommen:

9. Ventilationen skal renholdes efter behov – mindst én gang om året.
10. Anlægget skal have serviceeftersyn jf. ventilationssystemets manual.
11. Driftsstop skal udbedres, så systemet hurtigst muligt kan være i drift igen.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderet tilsættes fytase svarende til en normal gennemsnitsblanding. Ved at anvende fytase i foderet kan der opnås en bedre fosforudnyttelse og samtidig reduceres udledningen af fosfor via gødningen til miljøet. Fordøjeligheden af fosfor i foderblandinger til svin er ofte lav, hvorved fosfor udskilles via gødningen. Den primære årsag til den lave fordøjelighed er, at op til 80 % af fosfor i olie-/proteinholdige frø og korn er bundet som fytat, hvilket er vanskeligt at fordøje for svin. Det er derfor nødvendigt, at enzymet fytase er til stede for, at de fytat-bundne fosfor bliver tilgængelig for grisene. Foderet har et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Der opbevares 12.000 hkg korn i silo på ejendommen. Yderligere opbevares 50 ton soja ligeledes i silo og 16 ton mineraler, som opbevares i bigbags i foderlade.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne i forhold til nudrift, da foderet håndteres i et lukket system. Da fytase ikke anvendes som et virkemiddel sættes der ikke vilkår herom.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for fodring.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energiforbruget på ejendommen er beskrevet i tabel 4. Udvidelsen af husdyrproduktionen fører ikke til et øget energiforbrug, da udvidelsen sker i eksisterende staldbygninger. Der anvendes ingen fyringsolie på ejendommen, da stuehuset opvarmes med stokerfyr.

Tabel 4. Energiforbrug ved nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt drift
El	90.000 kWh	90.000 kWh
Diesel	30.000 l	30.000 l

Korn opbevares i gastæt silo, hvilket reducerer energiforbruget i forbindelse med tørring af kornet. Køretøjer vedligeholdes, og så vidt muligt undgås tomgangskørsel.

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal for svinebrug, og er præsenteret i tabel 5. Ejendommen forsynes med vand fra offentligt vandværk (Viborg Vand).

Tabel 5. Vandforbrug ved nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift [m ³]	Ansøgt drift [m ³]
Drikkevand inkl. spil	10.000	12.000
Vask af stalde og maskiner	300	300
Årligt vandforbrug	10.300	12.300

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere). Vandforbruget tjekkes løbende. Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkepipler over fodertruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilation i staldene er den største post i energiregnskabet på Rogenstrupvej 12. For svinestalde gælder det, at omtrent 2/3 af energiforbruget går til ventilation. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæg bør derfor ske jævnlige og mindst en gang årligt.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbrug er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det påpeges dog, at der skal være en generel fokus på minimering af vand- og energiforbrug på ejendommen, hvilket er baggrunden for det stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

12. Det årlige vandforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af vandforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
13. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde, vask af maskiner og sanitært spildevand fra driftsbygninger svarende til henholdsvis 300 m³, 60 m³ og 3,5 m³ årligt. Vand fra vask af stalde samt vand anvendt til vask af maskiner på vaskepladsen ledes til gyllebeholder. Det sanitære spildevand ledes til trixtank og derfra til nedsivningsanlæg. Tagvand ledes via dræn til nærliggende dam, som ikke er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Afløbsforholdene fremgår af bilag 1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand herunder regnvand, der hører til den ansøgte drift.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for spildevandshåndtering:

14. Vask af materiel anvendt til marksprøjtning skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning/spildevand. Alternativt kan vask ske på mark under overholdelse af Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Forbrændingseget affald opbevares i 400 l glasfiber container, som tømmes hver 14. dag af renovationselskab. Affaldet bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Jern og andet skrot afhentes løbende af jernhandel. Det forventes, at der årligt er en jernaffaldsmængde svarende til 10 m³.

Plastikaffald bortskaffes i henhold til Kommunens affaldsregulativ. Tomme kemikalie/pesticid dunke rengøres og afskaffes med dagrenovation. Evt. rester af kemikalie/pesticid leveres til kommunens modtageordning for farligt affald. Det forventes, at mængden af restpesticider incl. emballage er omkring 1 m³ pr. år.

Olie opbevares i ejendommens maskinhus på støbt bund og kemikalier opbevares i et aflåst skab. Der er olieaffald svarende til omkring 200 l/år. Olierester/spildolie afhentes af oliefirma igennem aftale med DLG.

Brugte kanyler opbevares i kanyleboks, og medicinrester og tom emballage leveres til kommunens modtageordning for farligt affald. Der vil være tom medicin emballage svarende til omkring 60 glas pr. år.

Døde dyr opbevares overdækket på en betonplads på ejendommen, hvor de ikke er til gene for naboer og forbipasserende. Placering fremgår af bilag 1. De døde dyr afhentes af DAKA efter aftale. Dødeligheden i produktionen er 2 % svarende til ca. 220 døde dyr om året. Den nuværende dødelighedsprocent er stabil og forventes også at være det efter udvidelsen.

Bedriftens affald vurderes at blive opbevaret forsvarligt, således risikoen for en forurening er minimal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og -bortskaffelse af affald, og at de generelle regler er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

I forbindelse med tilsyn på ejendomme skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises, hvilket er baggrunden for det fastsatte vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til affaldshåndtering:

15. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der opbevares ca. 10 liter sprøjtevæske på bedriften. Sprøjtevæsken indkøbes løbende, efterhånden som det skal bruges. Derved vil der aldrig opstå et større lager på ejendommen. Pesticider opbevares i et frostfrit aflåst kemikalierum. Rummet har fast bund uden afløb. Placeringen fremgår af bilag 1.

Påfyldning af marksprøjte sker på fast plads med afløb til separat beholder. Afvask af sprøjteudstyr sker ligeledes på fast plads med afløb til separat beholder.

Diesel til maskinerne tankes på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er foretaget de nødvendige tiltag for at minimere risikoen for forurening af omgivelserne i forbindelse med tankning af diesel.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg og tekniske installationer rengøres, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

For at minimere risikoen for uheld udføres opgaver, der kan give anledning hertil, under opsyn. Ved påfyldning af gyllevogn anvendes læssetårn, hvorved spild undgås, og ved udkørsel af gylle anvendes udstyr med tilbageløb.

Ventilationssystemet er tilkoblet en alarm i tilfælde af strømsvigt, og det er designet således alle spjæld automatisk åbner ved strømsvigt, hvorved lufttilførslen til stalden sikres.

I tilfælde af uheld kontaktes alarmcentralen straks. Ligeledes vil Kommunens Teknik og Miljøforvaltning efterfølgende blive underrettet.

For at minimere omfang af eventuelle uheld er der ophængt vejledning til, hvem der skal underrettes og disses telefonnumre. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, hvori det er beskrevet, hvorledes evt. uheld skal håndteres. Medarbejder, ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen, som får en fast lettilgængelig plads centralt på ejendommen.

Beredskabsplanen beskriver, hvordan ejer (og evt. medarbejdere) skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle eks. ved påfyldning af gyllevogn, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller i materialetræthed samt generelle utætheder i systemet.
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering, rengøring eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt hvorved bl.a. staldventilationen standser

Ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen får en fast plads med nem adgang.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at en beredskabsplan for Rogenstrupvej 12 og tiltag foretaget i forlængelse af denne er i tilstrækkeligt omfang til at minimere risikoen for uheld på bedriften.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen, tlf.: 87 87 55 06.**

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

16. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den årlige produktion af gylle fra husdyrholdet på Rogenstrupvej 12 er beregnet til 5.195 m³. Desuden produceres husdyrgødning på Fiskbækvej 39b, 8831 Løgstrup; Rogenstrupvej 15a, 8831 Løgstrup; Ørregårdsvej 1, 8831 Løgstrup samt på Romlundvej 52, 8831 Løgstrup, som alle ejes eller forpagtes af Karsten Svendsen. I tabel 6 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

Tabel 6. Gødningsregnskab.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle, Rogenstrupvej 12	30.452	5.673	286,51
Svinegylle	7.252	1.884	76,20
Svinegylle	8.863	1.764	95,00
Svinegylle	3.275	667	36
Svinegylle	13.147	3.337	150,20
Afsat husdyrgødning (svinegylle)	- 1.807	- 337	- 17,00
I alt til rådighed	60.118	12.791	616,91

I ansøgt drift afsættes svinegylle svarende til 17,00 DE til Karl Anker Middelhede, Kirkebækvej 119, 8800 Viborg (CVR nr. 84930814). Aftalearealerne ligger robust, og udløser ikke krav om § 16 godkendelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha for ejede og forpagtede udbringningsarealer samt aftalearealer er overholdt.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 5.195 m³. Desuden ledes 300 m³ vand fra staldvask til gyllebeholderne og der kommer omtrent 45 m³ direkte nedbør i gyllebeholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 4.800 m³, hvilket svarer til 9,8 måneders opbevaring.

Der findes to gyllebeholdere på ejendommen - placeringen kan ses på bilag 1. Yderligere er der en samlet opbevaringskapacitet på 800 m³ i gyllekanaler og fortank. Disse indgår i den samlede opbevaringskapacitet. Begge beholdere har naturligt flydelag. Der er tale om:

- Stabile beholdere, der kan modstå mekaniske og kemiske påvirkninger
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der er ingen spjæld, alt gylle overpumpes via dykket indløb
- Gyllen omrøres kun umiddelbart inden udbringning
- Lagre der tømmer hvert år og inspiceres visuelt

Tabel 7. Gødningsopbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet [m ³]	Overdækning	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gylletank	1	2004	3.600	Telt	Kran på gyllevogn
Gylletank	2	1998	400	Naturligt flydelag	

Der er ingen elektriske pumper på lagertankene. Der har været beholderkontrol på den ældste gyllebeholder i 2008, hvor der ikke var nogen anmærkninger til beholderen.

Gyllen køres ud med 25 m³ gyllevogn med slæbeslanger. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampningen og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Nedfældning i vinderafgrøder er ikke ønskeligt. Der køres aldrig på vandmættet, frosset eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gylletankene er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. For at imødekomme risikoen for påvirkning af jord, grundvand og naturområder i nærheden af gyllebeholderne ved håndtering og opbevaring af gylle stilles nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning:

17. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således spild undgås.
18. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og derudover efter enhver aktivitet.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra staldafsnit og gødningsopbevaring på Rogenstrupvej 12 i nudrift er 3.841 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.561 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 720 kg kvælstof pr. år.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet om reduktion af ammoniakfordampningen på 20 % opfyldes ved at overdække den største gyllebeholder.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG M.V.

Der er ingen naturområder beskyttet af § 7 inden for 1.000 m fra anlægget på Rogenstrupvej 12. Det nærmeste § 7 område er et beskyttet overdrev, som ligger 3,1 km nordvest for ejendommen (bilag 5a).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER

Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på de nævnte naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. da de er beliggende mere end 1.000 m fra anlægget på Rogenstrupvej 12.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN

Der ligger 11 § 3 beskyttede søer inden for 1.000 m fra staldafsnit og opbevaringslagre tilhørende ejendommen Rogenstrupvej 12. Søerne er listet i tabel 8 og vist på bilag 6.

Tabel 8. § 3 beskyttede naturområder inden for 1.000 m fra ejendommen.

Naturområde	ID	Afstand fra anlæg [m]	Retning
Sø	528715	18	Ø
Sø	294501	255	NNV
Sø	294503	360	NNV
Sø	294647	675	SØ
Sø	294643	315	S
Sø	294645	380	S
Sø	294657	925	S
Sø	295501	695	V

Sø	295503	765	V
Sø	287387	815	V
Sø	295037	675	VNV

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Rogenstrup sø (ID nr. 294503) er beliggende ca. 360 m nord for anlægget. Søen er en kalkrig ikke-brunvandet og lavvandet sø. Søen er B målsat. Søen er besøgt i 1990, hvor der blev registreret en veludviklet, men artsfattig bredvegetation i det meste af søen.

Alle de resterende søer er besøgt i 1990 undtagen søen med ID nr. 287387, der blev anlagt i 2003 som put and take sø.

Der er ikke foretaget beregning af merdeposition af ammoniak på de beskyttede søer, da Viborg Kommune vurderer, at søerne ikke er næringssaltfølsomme og derfor ikke vil blive påvirket af udvidelsen af anlægget.

NATURA 2000

Det nærmeste Natura 2000 område, som er EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt Skravad Bæk, ligger 2,8 km nordvest for anlægget (bilag 5a). Hjarbæk Fjord er desuden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simested Fjord.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, er kildevælds-vindelsnegl, grøn kølleguldsmed, stor kærfuldsmed, bæk-lampret, flodlampret, stavsil, stor vandsalamander, damflagermus, odde, spættet sæl, blank seglmos, gul stenbræk, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og standsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig og flerårig vegetation på stenede strandvolde, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med kløkkelyng, våde dværgbusksamfund (heder), enkrat på heder, overdrev eller skrænter, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse, hængesæk og andre kæringsamfund dannet flydende i vand, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskov på morbund uden kristtorn, bøgeskov på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Kystlaguner og standsøer, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriteret naturtyper.

Natura 2000 området omfatter et areal på 23.513 ha, der rummer mange små og store lokaliteter med forskellige naturtyper samt to store vandløb og et ikke opgjort antal søer. Dele af området rummer gamle kalkgruber som er af international betydning som overvintringssted for flere arter af flagermus.

Næringsstofbelastningen fra luften udgør et problem for flere naturtyper i området. Stilkege-krat er følsom overfor kvælstofbelastning og har en ret lav tålegrænse, der allerede mange steder i området er overskredet.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simested Fjord er ynglende rørdrum og engsnarre samt trækkende sangsvane, klyde, hjejle, taffeland, troldand, hvinand og blichøne.

Nærmeste næringsstoffølsomme habitatnatur er kilder og væld med kalkholdig (hårdt) vand (7220) beliggende ca. 6,3 km sydvest for anlægget i Habitatområder nr. H 38 – Bredgård Sø. Tålegrænsen for kilder og væld med kalkholdig (hårdt) vand er mellem 15 – 25 kg N/ha/år.

Bilag IV-arter i området samt evt. påvirkning på disse beskrives i afsnit 7.6.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at den samlede emission på 4.561 kg N ikke påvirke nærmeste næringsstoffølsomme habitatnatur, da denne er beliggende ca. 6,3 km sydvest for anlægget. Ligeledes vil en meremission på 720 kg N ikke føre til væsentlig påvirkning, når afstanden mellem anlæg og natur er så stor.

På baggrund af ovenstående konkluderer Viborg Kommune, at kravene i forhold til ammoniak og natur er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til ammoniak og natur.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De primære lugtkilder på bedriften er stalde, gyllebeholdere og gylleudbringning. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningsystemet efter gældende retningslinier. Den beregnede geneafstand fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 9. Beregnede geneafstand samt angivelse af aktuel afstand. Beregningerne er efter den nye model.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand [m]	Korrigeret geneafstand [m]	Geneafstand nudrift [m]	Vægtet genms. afstand [m]	Aktuel afstand [m]	Genekriterie overholdt
Byzone	546				915*	Ja
Samlet bebyg.	406	406	417	330	308	Ja* *
Enkelt bolig	184				241	Ja

*Dette er afstanden til den reelle byzone og ikke byzone udpeget i Regionplan 2005.

** Korrigeret geneafstand kortere end eller lig med geneafstand i nudrift, og vægtet gennemsnitsafstand længere end 50 % af korrigeret geneafstand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Med den relativt store afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er det Viborg Kommunes vurdering, at lugt fra svineproduktionen på ejendommen på Rogenstrupvej 12 ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med nedfældning og orientering inden gylleudbringning tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

19. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bekæmpelse af skadedyr på ejendommen foretages efter anvisning fra Århus Universitets Skadedyrs-laboratorium. I forhold til bekæmpelse af rotter følges desuden de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Ejendommen tilses af firmaet Mortalin 4 – 6 gange årligt. Der er ved nudrift ingen problemer med rotter på ejendommen. Fluebekæmpelse foretages med rovfluer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr så som rotter, som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, der skal bekæmpes effektivt. Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

18. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Antallet af transporter ved nudrift og ansøgt drift er præsenteret i nedenstående tabel. Tabellen indeholder et skønnet antal af transporter for den ansøgte drift. Der er gode interne transportveje på ejendommen (se situationsplanen i bilag 1) og tilkørselsforholdene er generelt gode, da transporter til og fra ejendommen primært foregår i landzone.

Tabel 10. Transporter forbundet til husdyrbruget.

Transportaktivitet	Antal transporter pr. år, nudrift	Antal transporter pr. år, ansøgt
Foderlevering	12	12
Ind- og udlevering af dyr	24/36	24/36
Afhentning af døde dyr	48	~ 48
Brændstof	12	12
Gylleudbringning	207	233
Samlet antal transporter	339	365

Antallet af transporter gylle stiger fra nudrift til ansøgt drift, mens antallet af transporter med foder og dyr forbliver det samme, da transportkapaciteten tilpasses antallet af dyr. Alle transporter vil typisk foregå inden for normal arbejdstid. Da gyllen udelukkende køres ud i vækstsæsonen kan der forekomme transporter af gylle udenfor normal arbejdstid.

Transport af gylle til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på kortet i bilag 2a-2c. De fjerneste beliggende udbringningsarealer, som ligger mellem Skive Fjord og Hjarbæk Fjord, ligger mere end 15 km fra ejendommen, og transporten til disse arealer sker i lastbil. Transporten til disse arealer samt udbringningsarealerne beliggende umiddelbart syd for Hjarbæk Fjord sker gennem landsbyen Fiskbæk. Mark nr. 2-1 i udkanten af Løgstrup, men inden for byzonen jf. udpegning i Regionplan 2005. Udbringning til disse arealer kommer ikke igennem områder med beboelse. Transporter til de øvrige udbringningsarealer sker uden gennemkørsel af byzone og andre tætte bebyggede områder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for et svinebrug af den ansøgte størrelse. Yderligere vurderer kommunen, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, da størstedelen af transporterne sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

19. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
20. Transport af gylle gennem Fiskbæk må kun finde sted i tidsrummet kl. 6 – 18 mandag til fredag.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er især transport, ventilatorer og foderfremstilling, der frembringer støj. Staldene er forsynet med mekanisk ventilation, og der må derfor forventes støj i et vist omfang. Ligeledes vil der forekomme støj i forbindelse med transporter samt i forbindelse med foderfremstilling og vask af stalde med højtryksrensere. Ventilationsanlægget er i drift 24 timer i døgnet, foderanlægget kører 6 – 8 timer i døgnet, mens højtryksrensere er i brug ca. 4 timer hver 14. dag.

De fleste af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, hvorved støjgenerne reduceres væsentligt. Yderligere forsøges så vidt muligt at holde støjperioderne inden for normal arbejdstid.

I perioder med markarbejde må der påregnes lidt mere støj end normal, men arbejdet vil sædvanligvis blive udført inden for normal arbejdstid for at genere omgivelserne mindst muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er og heller ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller fastsat særlige støjvilkår grundet den store afstand til nærmeste nabo. Støj fra ejendommen må dog ikke overskride de gældende krav til støjbelastning, hvilket danner grundlaget for fastsættelsen af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner:

21. Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlæg og dertil knyttede aktiviteter, vil Viborg Kommune indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder overholdes.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anses ikke at være væsentlige støvkilder på ejendommen. Omlastningen foregår indendørs, så støv vil ikke genere omgivelserne i den forbindelse.

Der kan dog forekomme støv ved færdsel på grusveje til og fra ejendommen. Støvgenerne vil være værst ved kørsel med lastbil eller anden tung transport. Ejendommens placering betyder dog, at der ikke vil være støvgener hos naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener.

Yderligere forudsættes, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

22. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bruges energisparepærer, hvor det er muligt og alle lamper rengøres jævnligt. Samtidig anvendes automatisk slukning af lyset mellem kl. 18 – 7.

Der er ikke opsat lamper på facader eller udenfor bygninger eller anlæg, der kan give anledning til lysgener for naboer eller trafik.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn. Da der produktionsmæssigt ikke er behov for belysning i staldene i nattetimerne stilles vilkår omkring slukning af belysningen i staldene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften råder over 447,94 ha udbringningsarealer hvoraf 263,46 ha er forpagtede arealer samt 21,57 ha udbringningsarealer, som er aftalearealer med tredjemand, hvortil der afsættes gødning svarende til 17,0 DE. På alle arealerne udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. Skema med oversigt over udbringningsarealerne er præsenteret i nedenstående tabel. Foruden udbringningsarealerne ejes arealer, som ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning (bilag 3a-3d).

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger inden for en radius på 4 km fra ejendommen. En mindre del af udbringningsarealerne ligger 15 km nordvest for ejendommen og enkelte områder ligger henholdsvis 8,7 km og 14 km syd-sydøst for ejendommen. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 4a-4d.

Tabel 11. Ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Mark nr.	Areal [ha]	Jordbund	Sædskifte/ ref. sædskifte	Nitratklasse [ha]			
				0	1	2	3
1-0	3,86	JB1	S4	0,00	0,00	3,86	0,00
1-1	5,71	JB1	S4	1,31	0,00	4,40	0,00
1-2	6,71	JB1	S4	3,90	0,00	2,82	0,00
1-3	15,60	JB1	S4	2,22	0,00	13,38	0,00
1-4	14,89	JB1	S4	10,76	0,00	4,13	0,00
1-5	0,61	JB1	S4	0,61	0,00	0,00	0,00
1-6	3,96	JB1	S4	3,96	0,00	0,00	0,00
1-7	2,44	JB1	S4	2,44	0,00	0,00	0,00
2-0	1,54	JB1	S4	0,00	0,00	1,54	0,00
2-1	6,23	JB1	S4	0,00	0,00	6,23	0,00
2-2	2,75	JB1	S4	0,00	0,00	2,75	0,00
2-3	4,90	JB2	S4	0,00	0,00	4,90	0,00
2-4	1,56	JB1	S4	0,00	0,00	1,56	0,00
2-5	0,93	JB1	S4	0,00	0,00	0,93	0,00
2-6	13,25	JB1	S4	0,00	0,00	13,25	0,00
2-7	1,71	JB1	S4	0,67	0,00	1,04	0,00

2-8	3,68	JB1	S4	3,33	0,00	0,35	0,00
3-0	24,08	JB1	S4	24,08	0,00	0,00	0,00
3-01	0,24	JB1	S4	0,24	0,00	0,00	0,00
3-1	1,46	JB1	S4	1,46	0,00	0,00	0,00
3-2	1,62	JB1	S4	1,51	0,00	0,11	0,00
3-3	0,89	JB1	S4	0,89	0,00	0,00	0,00
3-4	0,21	JB1	S4	0,21	0,00	0,00	0,00
3-5	1,13	JB1	S4	1,13	0,00	0,00	0,00
3-6	1,32	JB1	S4	1,32	0,00	0,00	0,00
3-7	3,42	JB1	S4	3,42	0,00	0,00	0,00
3-8	2,11	JB1	S4	1,90	0,00	0,20	0,00
4-0	7,70	JB2	S4	0,00	0,00	7,70	0,00
4-1	0,44	JB1	S4	0,00	0,00	0,44	0,00
4-2	1,39	JB2	S4	0,53	0,00	0,86	0,00
4-3	1,54	JB2	S4	0,36	0,00	1,18	0,00
4-4	1,07	JB2	S4	0,00	0,00	1,07	0,00
4-5	36,42	JB2	S4	27,19	0,00	9,23	0,00
4-6	5,79	JB2	S4	5,79	0,00	0,00	0,00
5-0	14,96	JB2	S4	0,06	0,00	14,88	0,00
5-1	2,05	JB2	S4	0,00	0,00	2,05	0,00
5-2	2,53	JB2	S4	0,00	0,00	2,53	0,00
5-3	3,40	JB2	S4	0,00	0,00	3,40	0,00
5-4	4,24	JB2	S4	0,00	0,00	4,24	0,00
5-5	1,69	JB1	S4	0,00	0,00	1,69	0,00
5-6	10,79	JB2	S4	0,00	0,00	10,79	0,00
5-7	0,86	JB1	S4	0,00	0,00	0,86	0,00
5-8	0,61	JB1	S4	0,00	0,00	0,61	0,00
6-0	5,94	JB2	S4	3,93	0,00	2,01	0,00
6-1	3,73	JB2	S4	0,00	0,00	3,73	0,00

6-2	7,10	JB2	S4	0,00	0,00	7,10	0,00
6-3	7,41	JB2	S4	3,80	0,00	3,62	0,00
6-4	10,46	JB2	S4	10,46	0,00	0,00	0,00
6-5	9,83	JB2	S4	9,79	0,00	0,04	0,00
6-6	1,54	JB2	S4	1,45	0,00	0,09	0,00
6-7	2,96	JB2	S4	2,96	0,00	0,00	0,00
6-8	2,31	JB2	S4	2,31	0,00	0,00	0,00
7-0	3,66	JB1	S4	3,66	0,00	0,00	0,00
7-1	4,04	JB1	S4	4,04	0,00	0,00	0,00
7-2	5,24	JB1	S4	5,24	0,00	0,00	0,00
7-3	6,84	JB1	S4	6,84	0,00	0,00	0,00
7-4	5,29	JB1	S4	5,29	0,00	0,00	0,00
7-5	3,74	JB1	S4	3,74	0,00	0,00	0,00
7-6	2,10	JB1	S4	2,10	0,00	0,00	0,00
7-7	1,70	JB1	S4	1,70	0,00	0,00	0,00
7-8	9,80	JB1	S4	9,77	0,00	0,03	0,00
7-9	1,85	JB1	S4	1,85	0,00	0,00	0,00
7-10	3,24	JB1	S4	3,24	0,00	0,00	0,00
7-11	1,61	JB1	S4	1,61	0,00	0,00	0,00
8-0	1,43	JB1	S4	1,43	0,00	0,00	0,00
8-1	2,13	JB1	S4	2,13	0,00	0,00	0,00
8-2	2,42	JB1	S4	2,42	0,00	0,00	0,00
8-4	0,31	JB4	S4	0,31	0,00	0,00	0,00
8-5	1,82	JB1	S4	1,82	0,00	0,00	0,00
8-6	1,74	JB1	S4	1,74	0,00	0,00	0,00
8-7	1,20	JB1	S4	1,20	0,00	0,00	0,00
8-8	2,43	JB1	S4	2,43	0,00	0,00	0,00
8-9	1,94	JB1	S4	1,94	0,00	0,00	0,00
8-10	4,27	JB4	S4	4,27	0,00	0,00	0,00

8-11	1,61	JB4	S4	1,61	0,00	0,00	0,00
8-12	1,56	JB4	S4	1,56	0,00	0,00	0,00
8-13	8,25	JB1	S4	8,25	0,00	0,00	0,00
8-14	4,45	JB1	S4	4,45	0,00	0,00	0,00
9-0	7,08	JB1	S4	0,00	0,00	7,08	0,00
9-1	5,69	JB1	S4	0,00	0,00	5,69	0,00
9-2	6,00	JB1	S4	0,00	0,00	6,00	0,00
9-3	7,27	JB1	S4	0,00	0,00	7,27	0,00
9-4	1,37	JB1	S4	0,00	0,00	1,37	0,00
9-5	1,37	JB1	S4	0,00	0,00	1,37	0,00
9-6	3,92	JB1	S4	0,00	0,00	3,92	0,00
9-7	1,45	JB1	S4	0,00	0,00	1,45	0,00
9-8	0,29	JB1	S4	0,00	0,00	0,29	0,00
9-9	0,42	JB1	S4	0,00	0,00	0,42	0,00
10-0	3,16	JB1	S4	3,16	0,00	0,00	0,00
10-5	0,55	JB1	S4	0,55	0,00	0,00	0,00
10-6	1,32	JB1	S4	0,00	0,00	1,32	0,00
11-0	5,46	JB1	S4	5,46	0,00	0,00	0,00
11-1	5,44	JB1	S4	5,44	0,00	0,00	0,00
11-2	1,39	JB1	S4	1,39	0,00	0,00	0,00
12-0	1,34	JB2	S4	1,34	0,00	0,00	0,00
12-1	1,27	JB2	S4	1,27	0,00	0,00	0,00
12-2	0,95	JB2	S4	0,95	0,00	0,00	0,00
12-3	1,95	JB2	S4	1,95	0,00	0,00	0,00
12-4	6,15	JB2	S4	5,94	0,00	0,00	0,21
12-5	0,27	JB2	S4	0,27	0,00	0,00	0,00
12-6	1,00	JB2	S4	1,00	0,00	0,00	0,00
12-7	2,54	JB2	S4	2,45	0,00	0,00	0,09
12-8	3,21	JB2	S4	3,21	0,00	0,00	0,00

100	16,91	JB1	S4	16,90	0,00	0,01	0,00
101	1,91	JB2	S4	1,91	0,00	0,00	0,00
Total	447,94	-	-	271,85	0,00	175,79	0,30

I forhold til nitrat og fosfor til overfladevand skal det nævnes, at 175,79 ha ligger i nitratklasse 2, 0,30 ha ligger i nitratklasse 3 mens de resterende 271,85 ha ligger i nitratklasse 0. Desuden ligger alle udbringningsarealerne i fosforklasse 0. Alle udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsoplande (NFI). Mark nr. 12-0 ligger delvist i vandværksoplandet til Højslev Kirkeby Vandværk (uden for NFI). Mark nr. 1-3, 1-4, 3-0, 3-1, 3-2, 3-3, 3-5, 3-6, 3-7 og 3-8 samt aftaleareal 11-0 ligger i vandværksoplandet til Viborg kommunale Vandværk – Nord (ligeledes uden for NFI). Disse arealer ligger desuden i Område med Særlige Drikkevandsinteresser, hvilket også er gældende for mark nr. 11-0, 11-1 og 11-2.

Størstedelen af udbringningsarealerne ligger i oplandet til Hjarbæk Fjord og dermed i oplandet til fosforbelastet Natura 2000 område. Den nordligste samling af udbringningsarealer afvander til Skive Fjord, som ikke er fosforbelastet Natura 2000 område, og de sydligste arealer afvandes til Hald Sø og herfra via Gudenåen til Randers Fjord. Hald Sø er en del af Natura 2000 område nr. 35. Mark nr. 10-1, 10-2, 10-3 og 10-4 ligger inden for Natura 2000 område nr. 35. Hald Sø er desuden fredet. Fredningen har dog ingen betydning i forhold til landbrugsmæssig anvendelse af arealer inden for fredningen.

7.2 AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG MV.

Udbringningsareal nr. 9-0 grænser mod vest op til et § 7 beskyttet overdrev med ID nr. 297239. Overdrevet er besigtiget i 1994, hvor der bl.a. blev fundet alm. kamgræs, gul snerre, blåhat, ager-padderok, smalbladet timian, art af krageklo og rajgræs og alm. høgeurt.

Flere af udbringningsarealerne er helt eller delvist beliggende inden for bufferzone I og II til flere § 7 beskyttede overdrev og heder. Det drejer sig om markerne nr. 9-0, 9-1, 9-2, 9-3, 10-0, 10-5, 11-0, 11-1, 11-2, 70-1 og 71-1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen skal udbringning af flydende husdyrgødning foregå ved nedfældning på de nævnte arealer, hvor der er sort jord eller græs.

Viborg Kommune vurderer, at de generelle regler om nedfældning er tilstrækkelige til at beskytte de omkringliggende naturområder beskyttet af husdyrlovens § 7.

Udbringningsarealerne nr. 3-2, 3-6 og 3-7 grænser op til en § 3 beskyttet mosen med ID nr. 294549. Mosen er karakteriseret som hængesæk i større partier og meget værdifuld af Viborg Amt i 1990. Mosen har typiske arter som bl.a. rundbladet soldug, rosmarinlyng, tranebær, klokkeløng, hedelyng, revling, tue-kæruld, smalbladet kæruld, næbstar, grå star, bukkeblad, vandnavle, blåtop, og trådstar (Naturdatat 1990). Tålegrænsen for hængesæk er på 10 – 15 kg N/ha.

Udbringningsarealet nr. 3-8 grænser op til en § 3 beskyttet mose med ID nr. 299391. Mosen kan karakteriseres som et fattigkær og er ligeledes bedømt til at være meget værdifuld af Viborg Amt i 1990. Mosen indeholder typiske arter som bl.a. smalbladet kæruld, grå star, dyndpadderokke, kær-snerre,

bukkeblad, vand-mynte, alm. star og troldurt slægten (Naturdata 1990). Tålegrænsen for fattigkær er på 10 – 20 kg N/ha.

Viborg Kommune vurderer på baggrund af plantelister og gennemgang af luftfoto, at de to moser er så værdifulde og næringsstoffølsomme naturområder, at de skal beskyttes efter § 7 i Husdyrloven, og derved kommer flere af udbringningsarealerne til at ligge helt eller delvist i bufferzone I og II. Viborg Kommune stiller derfor vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og græs på udbringningsarealerne nr. 1-2, 1-3, 1-4, 3-0, 3-01, 3-1. 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6, 3-7 og 3-8. De to moser, som ophæves til at være beskyttet af § 7 i Husdyrloven fremgår af bilag 8.

Begge de moser vurderes desuden at være så næringsstoffølsomme at der stilles vilkår om 10 m gødsknings- og sprøjtefrie bræmmer på udbringningsarealerne nr. 3-2, 3-6, 3-7 og 3-8 mod de to moser (bilag 8).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til § 7 beskyttede naturområder:

23. Flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græs på udbringningsarealerne nr. 1-2, 1-3, 1-4, 3-0, 3-01, 3-1. 3-2, 3-3, 3-4, 3-5, 3-6, 3-7 og 3-8.
24. Der skal etableres 10 m gødsknings- og sprøjtefrie bræmmer på udbringningsarealerne nr. 3-2, 3-6, 3-7 og 3-8 mod de to moser med ID nr. 299391 og 294549.

7.3 § 3 BESKYTTET NATUR OG BESKYTTEDE VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af udbringningsarealerne er registreret som beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, men flere af udbringningsarealerne grænser op til beskyttede naturområder. Disse marker samt de pågældende naturområder er listet i nedenstående tabel og fremgår af bilag 7a-7c.

Tabel 12. Udbringningsarealer, der grænser op til eller ligger i nærheden af § 3 beskyttede naturtyper og beskyttede vandløb.

Naturområde	ID	Mark nr.	Hældning
Sø	294647	1-4	< 6°
Sø	294649	3-0	< 6°
Sø	294543	3-1	< 6°
Sø	294541	3-2	< 6°
Mose	294549*	3-2, 3-6, 3-7	< 6°
Mose	299391*	3-8	< 6°
Sø	295023	5-0	< 6°
Sø	295021	6-5	< 6°
Hede	295743	8-14	< 6°

Hede	295871	11-0	< 6°
Mose	287499	8-13	< 6°
Fersk eng	300493	8-13	< 6°
Mose	294921	8-13	< 6°
Overdrev	506555	12-2, 12-3	> 12°
Overdrev	506553	12-3	< 6°
Overdrev	506551	12-6	< 6°
Overdrev	506549	12-8	< 6°
Overdrev	297239	9-0	6 - 12°

* er ophøjet til beskyttelse efter § 7 jf. afsnit 7.2.

Mark nr. 8-3 grænser op til Jegstrup Bæk, som er et beskyttet vandløb. Bækken er B1-målsat dvs. med basismålsætning som gyde- og yngelopvækstvand for laksefisk. Der er ikke terrænhældning over 6 grader fra marken mod vandløbet.

Heden med ID nr. 295743 er besigtiget i 1990, hvor der bl.a. er fundet bølget bunke, blåhat, liden klokke, tormentil, hedelyng, hvidtjørn slægten og bjergfyr.

Mosen med ID nr. 287499 er besigtiget i 1989, hvor der bl.a. er fundet næbstar, alm. star, alm. mjørdurt, trævlekrone, glanskapslet siv, tormentil, fløjlsgræs, sump-kællingetand, lysesiv og tørvemos.

Mosen med ID nr. 294921 er besigtiget i 1989, hvor der bl.a. er fundet sump-kællingetand, lysesiv, næbstar, kærtidse, tormentil, nikkende brøndsel, kærserre og trævlekrone.

Den ferske eng med ID nr. 300493 er besigtiget i 1994, hvor den var domineret af mosebunke og lysesiv og med sump-kællingetand ind i mellem.

Heden med ID nr. 295871 er besigtiget i 1989, hvor den blev karakteriseret som en græshede under tilgroning. De dominerende arter var bølget bunke, ene og nåletræer. Der blev derfor også fundet lyng snerre, fåre-svingel og hedelyng.

De to moser grænsende op til udspretningsarealerne 3-2, 3-6, 3-7 og 3-8 er beskrevet under afsnittet om "Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv."

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med undtagelse af de to moser med ID nr. 299391 og 294549, som er beskyttet af ovenstående vilkår, vurderer Viborg Kommune, at de resterende naturområder grænsende op til udbringningsarealerne ikke er næringsfølsomme. Driften af ejendommens marker og udspredning af husdyrgødning vil derfor ikke påvirke naturarealernes tilstand.

Da udbringningsarealerne ikke har stærkt skrånende arealer mod de beskyttede søer og vandløb, vurderer Viborg Kommune, at erosion af udbragt husdyrgødning under kraftige regnskyl ikke udgør en risiko for de beskyttede naturtyper. De generelle beskyttelseskrav, sammen med vandløbslovens krav om dyrkningsfri bræmme på minimum 2 m jf. Vandløbslovens § 69 er tilstrækkelige.

For at beskytte evt. forekomster af bilag IV arter stiller Viborg Kommune dog vilkår om etablering af dyrkningsfrie bræmmer på mindst 2 meter omkring alle beskyttede søer grænsende op til mark nr. 1-4, 3-0, 3-1, 3-2, 5-0 og 6-5. Bilag IV arter i området omkring ejendommen og de tilhørende udbringningsarealer er beskrevet i afsnit 7.6.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til § 3 beskyttede naturtyper og vandløb:

25. Der skal være en dyrkningsfri bræmme på mindst 2 meter omkring alle vandhullerne, som grænser op til mark nr. 1-4, 3-0, 3-1, 3-2, 5-0 og 6-5.

7.4 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mark nr. 12-0, 12-1, 12-2, 12-3, 12-4, 12-5, 12-6, 12-7 og 12-8 afvander til Skive Fjord, som ikke er udpeget som Natura 2000 område. Skive Fjord er dog direkte forbundet til en del af Limfjorden som er Natura 2000, nemlig habitatområde nr. 16; Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg. Mark nr. 10-0, 10-1, 10-2, 10-3, 10-4, 10-5, den sydligste del af mark nr. 11-0 og aftaleareal nr. 11-0 afvander til Randers Fjord, og alle på nær mark nr. 11-0 og aftaleareal nr. 11-0 afvander via Hald Sø. Den yderste del af Randers Fjord er udpeget som Natura 2000 område, nemlig habitatområde nr. 14; Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Natura 2000 området indeholder endvidere EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15; Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del. Hald Sø er udpeget som EF-habitatområde nr. 35; Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker. De resterende udbringningsarealer og aftalearealer afvander til Hjarbæk Fjord, hvoraf størstedelen af arealerne afvander via Fiskbæk Å. Hjarbæk Fjord er et Natura 2000 område. Udpegningsgrundlaget for dette Natura 2000 område fremgår af afsnit 6.1.

Skive Fjord er målsat til kystvand med skærpet målsætning (A) og kystvand med basismålsætning (B) jf. Regionplan 2005 for Viborg Amt. Kystvand med skærpet målsætning dækker over: Marinbiologiske interesseområder, naturvidenskabeligt referenceområde, internationale beskyttelsesområder, badeområder, vildtreservater, og områder med vanddybder på mindre end 3 meter (ålegræsbeltet). Kystvand med basismålsætning dækker over naturligt og alsidigt plante- og dyreliv.

Natura 2000 område nr. 16 er udpeget som Habitatområde nr. 16, Fuglebeskyttelsesområde nr. 8, 12, 13, 19, 20 og Ramsarområde nr. 6 med et samlet areal på 44.786 ha. Langt størstedelen af Natura 2000 området er marine områder, og består derudover af salte- og ferske enge, rørskove, større og mindre søer samt vandløb. Området er et meget vigtig yngle- og rasteområde for fugle. Habitatområde 16 er udpeget af hensyn til 31 habitatnaturtyper og 5 arter. Fuglebeskyttelsesområderne nr. 8, 12, 13, 19 og 20 er udpeget for henholdsvis 5, 6, 24, 4 og 19 arter.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 14 er: Havlampret, flodlampret, stavsvild, odder, spættet sæl, mygblomst, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, flodmundinger, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, enårig vegetation på stenede strandvolde, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelse, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med gråris, kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter, fugtige klitlavninger, kystklitter med enebær, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer

og vandhuller, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, rigkær, bøgeskove på morbund uden kristtorn, bøgeskove på muldbund, egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og -krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med enebær, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriterede naturtyper.

Havområdet rummer fem marine naturtyper, hvoraf sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand udgør mere end 50 %. Randers Fjord udgør Østjyllands eneste naturtype, som kan betegnes flodmunding. De biologiske forhold i fjorden er væsentlig påvirket af forhøjede tilførsler af næringsstoffer fra Gudenåens opland og periodevis iltsvind med forringede forhold for vegetation, bunddyr og fisk.

Havområdet indeholder vigtige rasteområder for en række fuglearter, herunder 11 arter af andefugle, samt skarv og hjejle. På småøerne og strandengene yngler tre ternearter samt klyde. Randers Fjord er desuden et vigtigt område for fiskearterne stavsild og hav- og flodlampret. Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 er pibesvane, sangsvane, klyde, hjejle, fjordterne, havterne, dværgterne, skarv, knopsvane, lysbuget knortegås, gravand, bjergand, edderfugl, sortand, fløjlsand, hvinand og stor skallesluger.

Effekten af eutrofieringen på de marine naturtyper forventes ikke ophørt inden 2015 jf. Århus Amts basisanalyse del II. Der kan derfor fortsat forventes en reduceret dybdeudbredelse af ålegræs og makroalger og risiko for at bunddyr og fisk dør i området.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 35 er: Bæklampret, damflagermus, odder, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydende planter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskov på morbund uden kristtorn, stilkegeskove og -krat på mager dur bund, skovbevoksede tørvemoser samt elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld. Heraf er sure overdrev, kildevæld, skovbevokset tørvemose samt elle- og askeskov prioriterede naturtyper. Natura 2000 område nr. 35 har et samlet areal på 1.524 ha og består af ca. 340 ha sø, ca. 300 ha heder og overdrev, ca. 30 ha mose, ca. 15 ha vej og bebygget arealer og ca. 10 ha ferskeng. De resterende 829 ha udgøres overvejende af løvskov. Afløbet fra Hald Sø er Non Mølle Å, som løber til Vedsø og derfra til Nørreåen, som løber til Gudenåen og derfra til Randers Fjord.

Hald Sø blev fra 1950 til ca. 1970 udsat for massiv forurening med spildevand, hvilket førte til kraftig eutrofiering af søen. Midt i 1980'erne indledtes forsøg med iltning af bundvandet i sommerhalvåret for at afhjælpe de tilbagevendende iltfrie forhold ved bunden i søen. Samtidig blev alle tilledninger af spildevand til søen reduceret. Denne behandling af bundvandet samt reduktionen af næringsstofftilførslen har ført til, at Hald Sø er tæt på at være lige så klar som før eutrofieringen satte ind. Der skal dog stadig være fokus på næringsstofftilførslen til søen – særlig på fosfor, for at undgå at søen igen bliver eutrofieret.

Hjarbæk Fjord er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for Ålegræssets dybdeudbre-

delse, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold.

Hjarbæk Fjord er målsat til kystvand med skærpet målsætning (A) jf. Regionplan 2005 for Viborg Amt. Kystvand med skærpet målsætning dækker over: Marinbiologiske interesseområder, naturvidenskabeligt referenceområde, internationale beskyttelsesområder, badeområder, vildtreservater, og områder med vanddybder på mindre end 3 meter (ålegræsbæltet).

Næringsstofbelastning udgør desuden en alvorlig trussel for søerne i området, og ingen af de otte større søer i Natura 2000 området forventes således at opfylde målsætningen i 2015. Årsagen er tilførsel af næringssalte, specielt kvælstof.

Af det samlede udbringningsareal på 447,94 ha ligger 271,85 ha i nitratklasse 0, 175,97 ha i nitratklasse 2 og 0,3 ha i nitratklasse 3. Beregninger udført i det elektroniske ansøgningsystem viser, at kravet om nitratudvaskning til overfladevand er overholdt ved 2,5 % ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende krav fra Plantedirektoratet. Den årlige udvaskning ved ansøgt drift er beregnet til 75,6 kg N/ha. Hensynet til grundvandsbeskyttelsen udløser – jf. afsnit 7.5 – yderligere krav om reduktion af nitratudvaskningen ud over det krav, der stilles af hensyn til overfladevandet. Af hensyn til grundvandsbeskyttelsen er der således stillet krav om 20 % efterafgrøder inden for Område med særlige Drikkevandsinteresser ved Viborg Nord. Udvasningen til overfladevand vil derfor reelt blive væsentligt mindre end de nævnte 75,7 kg N/ha/år.

Alle udbringningsarealerne ligger desuden i fosforklasse 0. Alle udbringningsarealerne på nær de nordligst beliggende ligger i oplandet til fosforbelastet Natura 2000 område. Beregningerne udført i henhold til lovgivningen viser, at kravet om fosforoverskud er overholdt. Fosforoverskuddet på de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beregnet til 7,8 kg P/ha/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrloven bygger på en forudsætning om et omtrentligt konstant dyrehold i Danmark. Der forventes således en betydelig afvikling af husdyrholdet på mange bedrifter/ejendomme samtidig med at nogle få bedrifter ekspanderer. Når der ikke sker en udvidelse af husdyrproduktionen, vil der som udgangspunkt heller ikke fremkomme en merbelastning fra husdyrproduktionen. På baggrund af den forventede levetid på staldanlæg er det vurderet, at samtlige ejendomme over 75 DE i løbet af en 10-årig periode vil gennemgå ændringer, som betinger en miljøgodkendelse. Miljøgodkendte husdyrbrug vil herefter repræsentere ca. 90 % af husdyrproduktionen. Miljøgodkendelse af samtlige husdyrproduktioner kombineret med et uændret dyrehold samt beskyttelsesniveauet fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen vil føre til en reduceret belastning i forhold til den nuværende situation, da der i de enkelte sager vil blive fastsat skærpede krav særligt i forhold til de sårbare dele af oplandene til de internationale beskyttelsesområder.

Kvælstof

Hjarbæk Fjord og Skive Fjord

Der er endnu ikke meldt et mål ud for den fremtidige belastning af Hjarbæk Fjord og Skive Fjord, men tidligere har Viborg Amt ved Regionplantillæg for større husdyrproduktioner sat et mål for Limfjorden på 14 kg N/ha/år og nævnt, at der kan være behov for en lavere belastning for de indre dele af fjorden – formentlig omkring 10 kg N/ha/år. Den årlige udledning af kvælstof til Hjarbæk Fjord er anslået til 2.000-2.500 tons/år og 1.200 tons/år for Skive Fjord.

Den årlige kvælstofudvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet tilhørende Rogenstrupvej 12 er i IT-ansøgningssystemet med 2,5 % ekstra efterafgrøder beregnet til 75,7 kg N/ha/år. Viborg Kommune

har ud fra Viborg Amts tidligere foretagne beregninger over nitratreduktion i oplandene inden for Viborg Amt skønnet en nitratreduktion på udbringningsarealerne på mindst 90 %. Dette fører til, at mindre end 7,5 kg N/ha/år fra udbringningsarealerne når frem til Hjarbæk Fjord og Skive Fjord – altså en tilførsel under det mål, som man tidligere har arbejdet med.

Størstedelen af udbringningsarealerne afvander som nævnt til Hjarbæk Fjord. Baseret på ovenstående vil der årligt blive tilført 3,17 ton N (0,2 %) til Hjarbæk Fjord fra udbringningsarealerne tilhørende Rogenstrupvej 12, svarende til 0,2 % af den totale tilførsel. Tilsvarende bliver der årligt tilført 0,14 ton N til Skive Fjord, svarende til 0,01 % af den totale tilførsel. Bidragene fra udbringningsarealer tilhørende Rogenstrupvej 12 er dermed minimale i forhold til den samlede årlige belastning til hver af fjordene. Det skal dog bemærkes, at beregningsmetoderne for N og P belastning af overfladevand og grundvand er ændret i husdyrgodkendelsessystemet i forhold til de metoder, som amterne anvendte, så der er en vis usikkerhed ved at sammenligne tal fra husdyrgodkendelsessystemet med tal beregnet af amterne.

Randers Fjord

Der er endnu ikke fastsat en målsætning for den fremtidige kvælstofbelastning af Randers Fjord. Mht. belastningen af Randers Fjord med kvælstof har Viborg Amt tidligere ved regionplantillæg inddraget det tidligere dyretryk på udbringningsarealerne som en del af vurderingen af kumulative effekter, og vurderet, at hvis et udbringningsareal tidligere har modtaget husdyrgødning, og der ellers er lavet de nødvendige projektilpasninger iht. retningslinierne i regionplanen, så er den fremtidige belastning og udvaskning fra udbringningsarealerne på et acceptabelt niveau i forhold til målsætningen for Randers Fjord. Udbringningsarealerne i nærværende godkendelse har alle modtaget husdyrgødning før. Viborg Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sig selv medfører en øget belastning af Randers Fjord ved udvidelsen.

Hald Sø

Der er ikke fastsat en decideret målsætning for kvælstofbelastningen til Hald Sø. Hald Sø har i Viborg Amts Regionplan målsætningen A1/A2. Søen er et såkaldt Naturvidenskabeligt Referenceområde, og søens plante- og dyreliv må ikke være påvirket af menneskelige aktiviteter. Søen er desuden en badevandssø og skal derfor overholde Miljøstyrelsens krav til badevand. Hald sø er senest blevet undersøgt i 2005, hvor søen havde en tilfredsstillende tilstand. Søen opfyldte dog ikke målsætningen, da den stadig plejes ved at tilføre ilt til bundvandet.

Primærproduktionen i Hald Sø er som de fleste andre søer fosforbegrænset, og tilførsel af kvælstof i mængder der her er tale om, vil ikke have nævneværdig indflydelse på søens tilstand.

Baseret på ovenstående vurderer Viborg Kommune, at udvaskningen af nitrat til Hjarbæk Fjord, Skive Fjord og Randers Fjord som følge af udvidelsen ikke vil have væsentlig indvirkning på fjordenes overordnede tilstand.

Fosfor

Hvad angår fosfor er mark nr. 12-0, 12-1, 12-2, 12-3, 12-4, 12-5, 12-6, 12-7 og 12-8, som afvander til Skive Fjord, alle finsandet jord (JB2), og mark nr. 10-0, 10-1, 10-2, 10-3, 10-4, 10-5 og den sydligste del af mark nr. 11-0, som afvander til Randers Fjord, er alle grovsandet jord (JB1). Størstedelen af arealerne, som afvander til Hjarbæk Fjord, er sandjord enten grovsandet (JB1) eller finsandet (JB2). Mark nr. 8-10, 8-11 og 8-12 er fin lerblandet sandjord (JB4) og mark nr. 70-1 og 71-1 er humus jord (JB11). Alle arealerne er udrænedede og ingen skrånere stærkt ned mod vandløb. Således er risikoen for fosforbidrag til vandmiljøet via overfladeafstrømning meget lille.

Alle udbringningsarealerne ligger uden for de udpegede risikoarealer i relation til fosfor. Viborg Kommune har foretaget en supplerende konkret vurdering af arealerne i forhold til habitatforpligtelserne. Denne vurdering fører til, at der ikke er behov for at stille krav udløst af arealerne beliggenhed i forhold til vandløb og Natura 2000 områderne Hjarbæk Fjord, Hald Sø og Randers Fjord. Det er dog Kommunens vurdering, at et fosforoverskud også på sandjorde på meget lang sigt øger risikoen for, at fosfor kan lække til vandmiljøet. Fosforoverskuddet på bedriften vil derfor være et tema ved kommende revisioner af miljøgodkendelsen.

Kumulative effekter – kvælstof og fosfor

Oplandet til Hjarbæk Fjord er på ca. 1.180 km², og det samlede arealet af de udbringningsarealer, der afvander til Hjarbæk Fjord er ca. 422 ha. Udbringningsarealerne udgør dermed 0,4 % af det samlede opland til Hjarbæk Fjord. Skive Fjords opland dækker omtrent 1.444 km² og det samlede areal af udbringningsarealer, som afvander til fjorden er ca. 18 ha. Udbringningsarealerne udgør således 0,01 % af det samlede opland til Skive Fjord. Randers Fjord har et opland på ca. 3.250 km² og udbringningsarealerne, som afvander hertil, har et samlet areal på 11 ha, svarende til 0,003 % af oplandet til fjorden.

På den baggrund vurderer Viborg Kommune, at udvaskningen af kvælstof og fosfor til Hjarbæk Fjord og Randers Fjord hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000 områdernes tilstand. Dettets skal ses på baggrund af, at Viborg Kommune vurderer, at der overordnet ikke er sket en stigning i det samlede husdyrtryk i oplandet til Hjarbæk Fjord og Randers Fjord i perioden 2000 - 2007. Endvidere bemærkes at Miljøstyrelsen har udmeldt, at Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer for nitratudvaskningen og fosforoverskuddet er indregnet i den baseline, som er udgangspunktet for målsætningen i Aftalen om Grøn Vækst

Det må forventes, at de kommende års udarbejdelse af natur- og vandplaner vil give et bedre grundlag for vurderingen af miljøbelastningen af Natura 2000 områderne.

VILKÅR

Det er udvaskningen til grundvand der udløser de strengeste krav til nitratudvaskning. Der for stilles kravet til udvaskning i afsnit 7.5.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDTVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af udbringningsarealerne tilhørende ejendommen på Rogenstrupvej 12 ligger i nitratfølsomt indvindingsopland eller i område med indsatsplan ifølge de oplysninger, som er tilgængelige på Miljøportalen.

Miljøcenter Ringkøbing har imidlertid udarbejdet en rapport, der viser, at indvindingsoplandet til Viborg Nord er sårbart og mere eller mindre direkte påvirket fra overfladen, bl.a. med nitrat. Derfor er indvindingsoplandet udpeget som fremtidigt indsatsområde med hensyn til nitrat. For at fremtidssikre grundvandsmagasinet indebærer denne udpegning, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen skal reduceres mest muligt, ikke må være stigende og som udgangspunkt være under kvalitetskravet til drikkevand, dvs. 50 mg/l.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

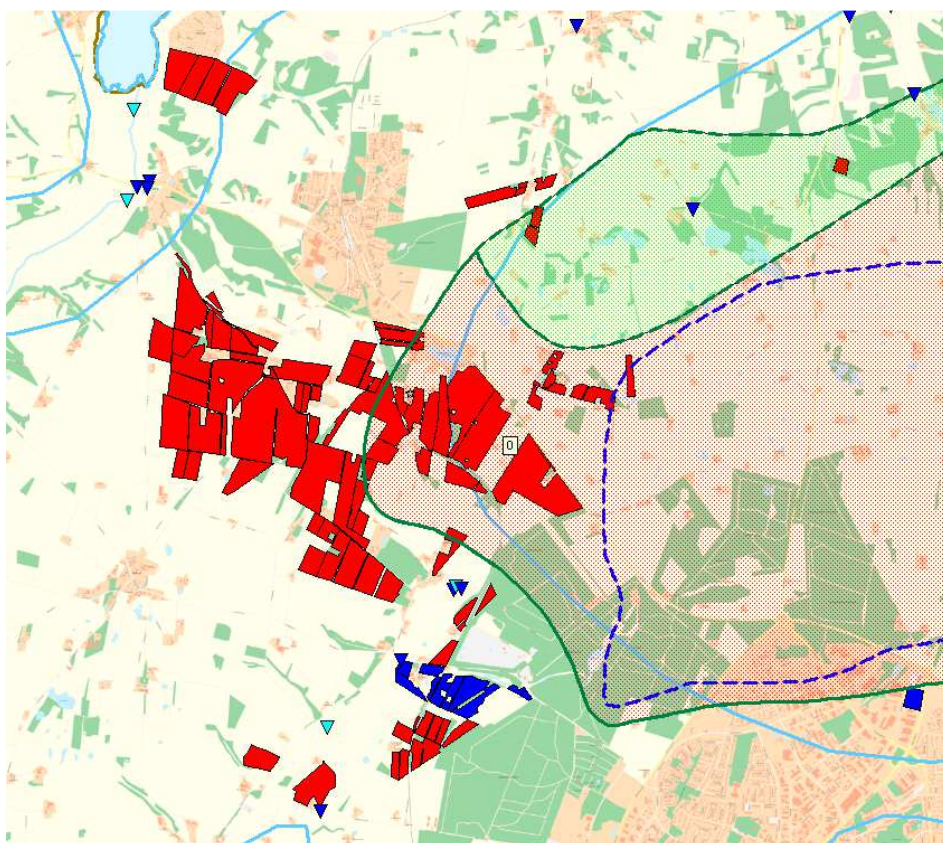
Godkendelsesbekendtgørelsen giver ikke direkte hjemmel til at fastsætte skærpede krav af hensyn til grundvandet.

Udarbejdede indsatsplaner er en del af grundlaget for en miljøgodkendelse. Da zoneringsplanen idet pågældende område som nævnt ikke er tilendebragt, skal der som overgangsløsning gælde følgende:

I nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der endnu ikke er foretaget zoneringsplan, kan der i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion ikke tillades nogen merbelastning, såfremt udvaskningen fra rød-zonen overstiger 50 mg nitrat per l i efter-situationen. Udvasningsberegningerne skal gennemføres ved anvendelse af udvasningsmodeller udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning (Farm-N).

Viborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers forslag imidlertid, at der er grundlag for at skærpe krav til udvaskning af nitrat til grundvandet, således at der stilles vilkår om 20 % ekstra efterafgrøder på de dele af udbringningsarealerne, der ligger inden for indvindingsoplandet til Viborg Nord, se figur 7.1. For det pågældende svinesædskifte kan der maksimalt benyttes 20 % ekstra efterafgrøder.

Det er ca. 1/3 af arealerne, som ligger indenfor den nitratfølsomme del af det reviderede Område med særlige Drikkevandsinteresser ved Viborg Nord. Et mindre areal ligger indenfor det beregnede opland til vandværket Viborg Nord, som er udlagt som indsatsområde mht. nitrat i udkast til vandplaner - se nedenstående kort (de rødprykkede arealer).

Figur 7.1. Drikkevandsinteresser ved Viborg Nord.

Det bemærkes yderligere, at Skive Kommune i et høringsvar har nævnt, at der skal tages hensyn til drikkevandsboringen på mark nr. 12, således nitratudvaskningen ikke forøges.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til udvaskning af kvælstof til grundvandet

28. Der skal anvendes 20 % ekstra efterafgrøder indenfor den nitratfølsomme del af det reviderede Område med særlige Drikkevandsinteresser ved Viborg Nord ud over de til enhver tid gældende regler fra Plantedirektoratet.

7.6 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen og udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, Brandts flagermus, vandflagermus, brunflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, pipistrelflagermus, dværgflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løg frø, spidssnudet frø, strandtudse og grøn kølleguldsmed.

Heraf er damflagermus, Brandts flagermus, vandflagermus, frynseflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, odder, løgfrø og grøn kølleguldsmed optaget på Rødlisten som sårbare arter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til ejendommen og husdyrbrugets udbringningsarealer.

Sammen med vilkår nr. 27 vurderer Viborg Kommune, at de fundne bilag IV arter, samt dem som potentielt kan have levested i området omkring ejendommen og de tilhørende udbringningsarealer, ikke trues af den forestående udvidelse med øget emission samt driften af udbringningsarealerne på ejendommen.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til påvirkning af bilag IV arter.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

På ejendommen Rogenstrupvej 12 anvendes BAT i forhold til nedenstående:

Management:

- Hele anlægget er indrettet så der er en god logistik, hvilket sparer en del intern kørsel og dermed reducerer støj og forbrug af brændstof.
- Etablering af efterafgrøder tilstræbes på arealer, hvor der ikke sås vintersæd, for at optage kvælstof.
- Der udarbejdes mark og -gødningsplaner, som giver en individuel beregning af markernes kvælstofbehov, hvorved forbruget af handelsgødning minimeres.
- Der sprøjtes ikke langs naturarealer, vandløb og søer.
- Forsvarlig opbevaring og håndtering af pesticider.
- Der ryddes jævnligt op på og omkring ejendommen.

Foder:

- Der udarbejdes foderplan i samarbejde med svineavlskonsulent

Vand- og energiforbrug

- Der udføres jævnligt kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget.
- Der anvendes temperaturreguleret ventilation.
- Der anvendes lavenergibelysning.
- Vandforbruget minimeres ved anvendelse af drikkenipler.
- Staldene sættes i blød inden de vaskes med højtryksrensere

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- Opbevaring af husdyrgødning sker under jævnlig kontrol af, at der ikke sker overfyldning af lagrene.
- Det kontrolleres, at det naturlige flydelag er dækkende på overfladen af lagre med flydende husdyrgødning. I tilfælde af et utilstrækkeligt flydelag reetableres dette med lecanødder, halm, dybstrøelse eller lignende.
- Der vælges så vidt muligt udbringningstekniker der sikrer en stor nytteværdi i planteproduktionen.
- Så vidt det er muligt i forhold til afgrødetyper og driften i øvrigt, vælges udbringning af husdyrgødning på tidspunkter, hvor fordampningen af ammoniak er mindst.
- Gylle udsluses fra staldene ca. hver anden uge.

Staldsystem

- Slagtesvinene går i stalde med delvis spaltegulv svarende til BAT for denne dyretype.
- Der bliver ikke etableret luftrensning, gylleforsuring eller gyllekøling, da der ikke er proportionalitet mellem omkostningerne med implementeringen af disse teknologier og miljøgevinsten ved implementeringen. Det skal samtidig bemærkes, at der udelukkende er tale om en udvidelse i eksisterende bygninger.

Bedriften bliver drevet efter principperne opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærden, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at anvendelsen af BAT på ejendommen er tilfredsstillende. Da der sker en løbende udvikling sættes nedenstående vilkår i forhold til anvendelsen af BAT på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til BAT:

29. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
26. Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologi der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Under udarbejdelse af ansøgningen til miljøgodkendelsen har der været fokus på, hvorledes bedriften kan leve op til kravene om BAT-teknologier når der ikke er tale om nybyggeri eller reovering af eksisterende stalde.

Der bliver ikke etableret luftrensning, da der ikke er proportionalitet mellem omkostningerne med implementeringen af denne teknologi og miljøgevinsten ved implementeringen. Det skal samtidig bemærkes, at der udelukkende er tale om en udvidelse i eksisterende bygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at de behandlede alternativer ikke vil være bedre end det ansøgte projekt.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af udvidelsen på Rogenstrupvej 12 med de stillede vilkår ikke påvirker lokalområdet i negativ retning. Miljøgodkendelsen indebærer, at husdyrproduktionen på en række punkter skal leve op til skærpede krav i forhold til den generelle lovgivning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Rogenstrupvej 12, er det Viborg Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring ejendommen end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau, hvilket vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på Rogenstrupvej 12, 8831 Løgstrup.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af udvidelsen på Rogenstrupvej 12 med de stillede vilkår ikke påvirker lokalområdet i negativ retning. Miljøgodkendelsen indebærer, at husdyrproduktionen på en række punkter skal leve op til skærpede krav i forhold til den generelle lovgivning.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Rogenstrupvej 12, er det Viborg Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne omkring ejendommen end ved den nuværende produktion – jf. kapitel 6 om lugt-, støj- og fluegener samt lysforhold.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halm-længe blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommen bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

27. Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, m.v. tømmes og rengøres.

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.

Den daglige drift af ejendommen drives efter princippet 'et godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse', således at anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest gener for omgivelserne. Markdriften søges tilrettelagt således udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.

Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet, og der er flere fagkonsulenter knyttet til ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften herunder optimering af fodersammensætningen. Yderligere er der fast dyrlægeaftale.

Opbevaring og håndtering af kemikalier på bedriften sker på forsvarlig vis.

Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udspreddning af gylle.

- Ansatte har modtaget instruktion og vejledning om lovgivning vedrørende beskyttelse af svin. Ansatte bliver desuden efteruddannet efter behov
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der med faste intervaller gennemgår bedriften

Egenkontrollen på ejendommen omfatter følgende punkter:

- Logbog til kontrol af flydelaget på den lille gyllebeholder
- Gyllebeholderne er tilmeldt 10 års kontrol
- Årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning" samt "mark- og gødningsplaner"
- Der føres sprøjtejournal
- Alle svin tilses minimum 1 gang dagligt
- Registrering af elforbrug, foderforbrug, forbrug dieselolie samt vandforbrug

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- støv
- lugt
- lys

Viborg Kommune vurderer, at kravene til egenkontrol sammen med de stillede vilkår er opfyldt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for management og dokumentation:

28. Der skal på tilsynsmyndighedens forlangende forevises kvitteringer for indkøbte grise samt afregninger fra slagteriet til vurdering af dyreholdets størrelse og sammensætning.

29. Virksomheden skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. I journalen registreres følgende:
- Skriftlige aftaler eller forpagtningsaftaler, der sikrer, at der rådes over tilstrækkeligt jord til opfyldelse af harmonireglerne.
30. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

12 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovbekendtgørelsen § 12, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen af virksomheden skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentlig annoncering finder sted den 30. juni 2010, og en eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest den 28. juli 2010 før kontortids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen **har ikke opsættende virkning** på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v..

13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

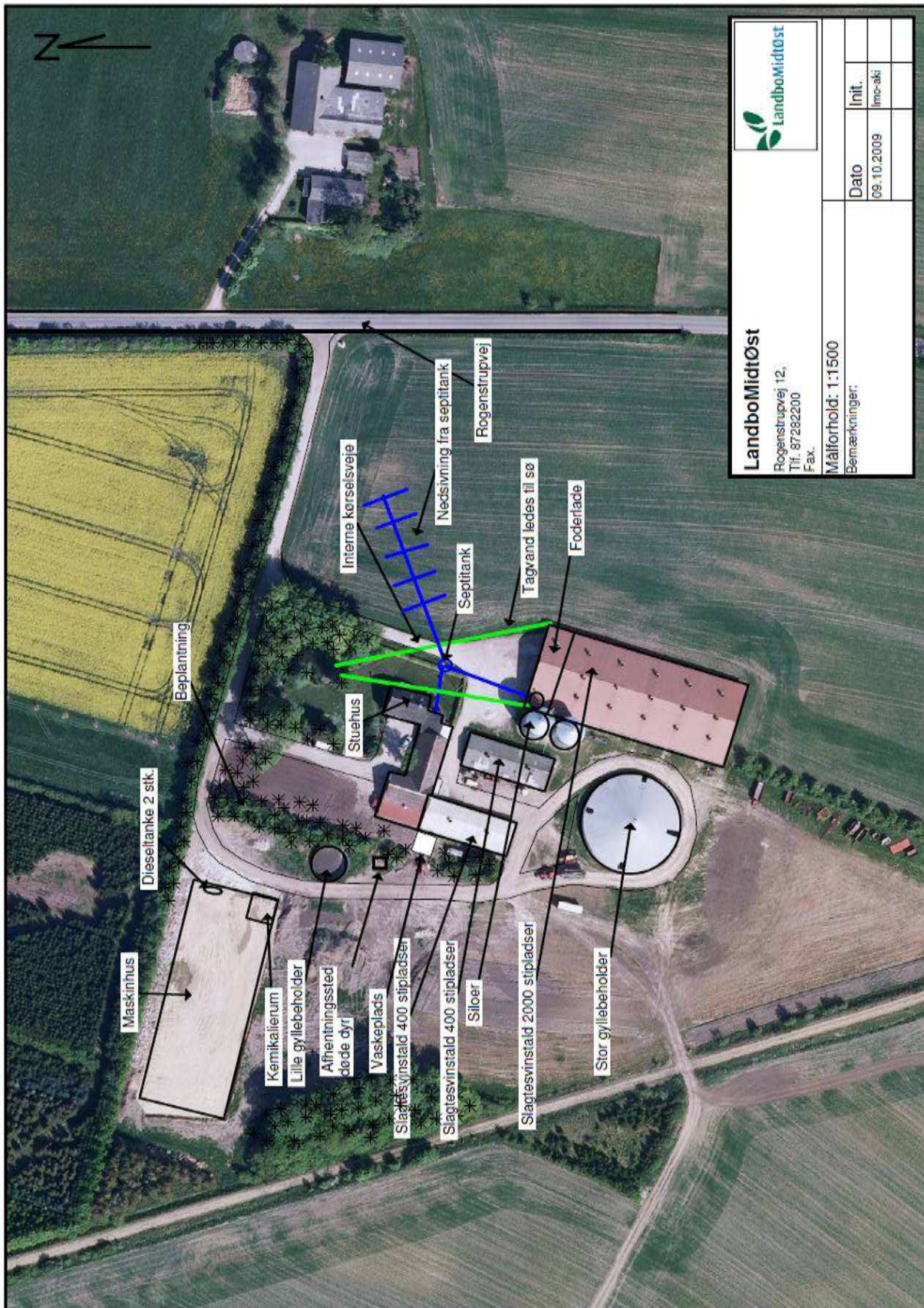
Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1,8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. (post@rin.mim.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Arbejdstilsynet, Skive, Postboks 1228, 0900 København C (at@at.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- naboer

14 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2a: Transportveje, nord
- Bilag 2b: Transportveje, centralt
- Bilag 2c: Transportveje, syd
- Bilag 3a: Alle ejede og forpagtede arealer, centralt I
- Bilag 3b: Alle ejede og forpagtede arealer, centralt II
- Bilag 3c: Alle ejede og forpagtede arealer, syd
- Bilag 3d: Alle ejede og forpagtede arealer, nord
- Bilag 4a: Oversigtskort
- Bilag 4b: Oversigtskort, nord
- Bilag 4c: Oversigtskort, centralt
- Bilag 4d: Oversigtskort, syd
- Bilag 5a: Natura 2000 områder og § 7 beskyttede natur, nord og centralt
- Bilag 5b: Natura 2000 områder og § 7 beskyttede natur, syd
- Bilag 6: § 3 beskyttet natur inden for 1.000 meter
- Bilag 7a: § 3 beskyttet natur, nord
- Bilag 7b: § 3 beskyttet natur, centralt
- Bilag 7c: § 3 beskyttet natur, syd
- Bilag 8: § 3 moser, som ophøjes til beskyttelse efter Husdyrlovens § 7

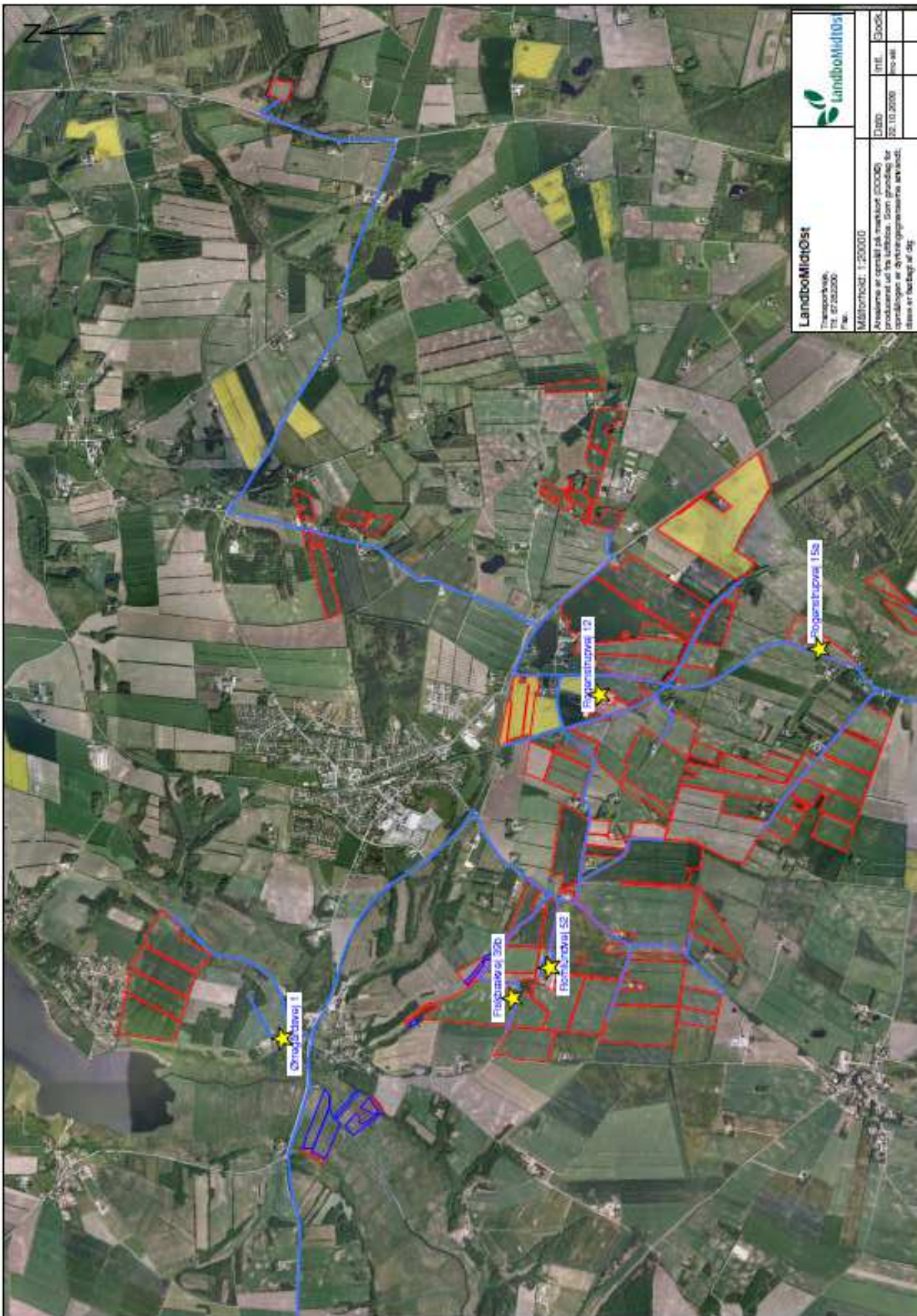
BILAG 1: Situationsplan

BILAG 2a: Transportveje, nord

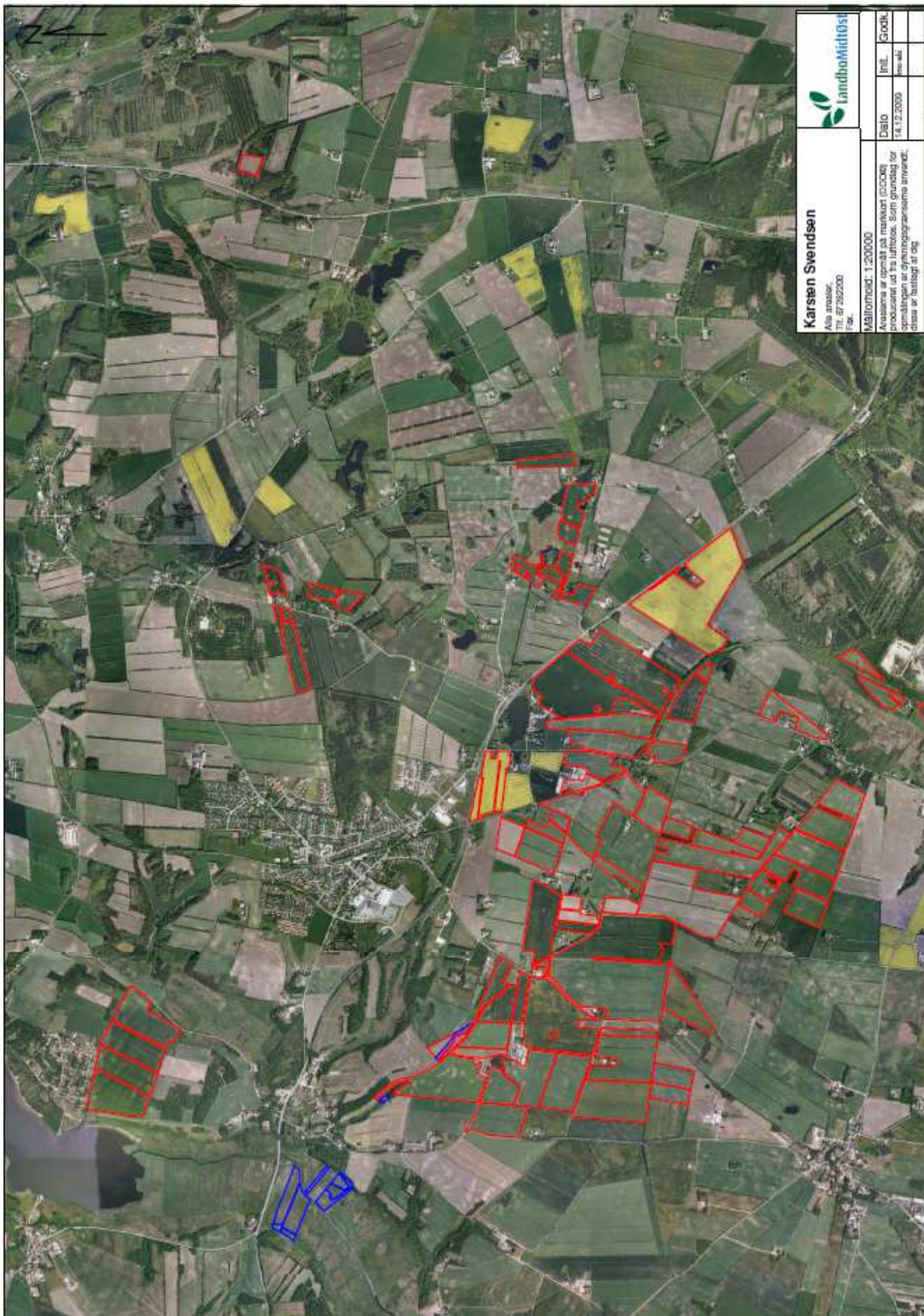
BILAG 2b: Transportveje, centralt

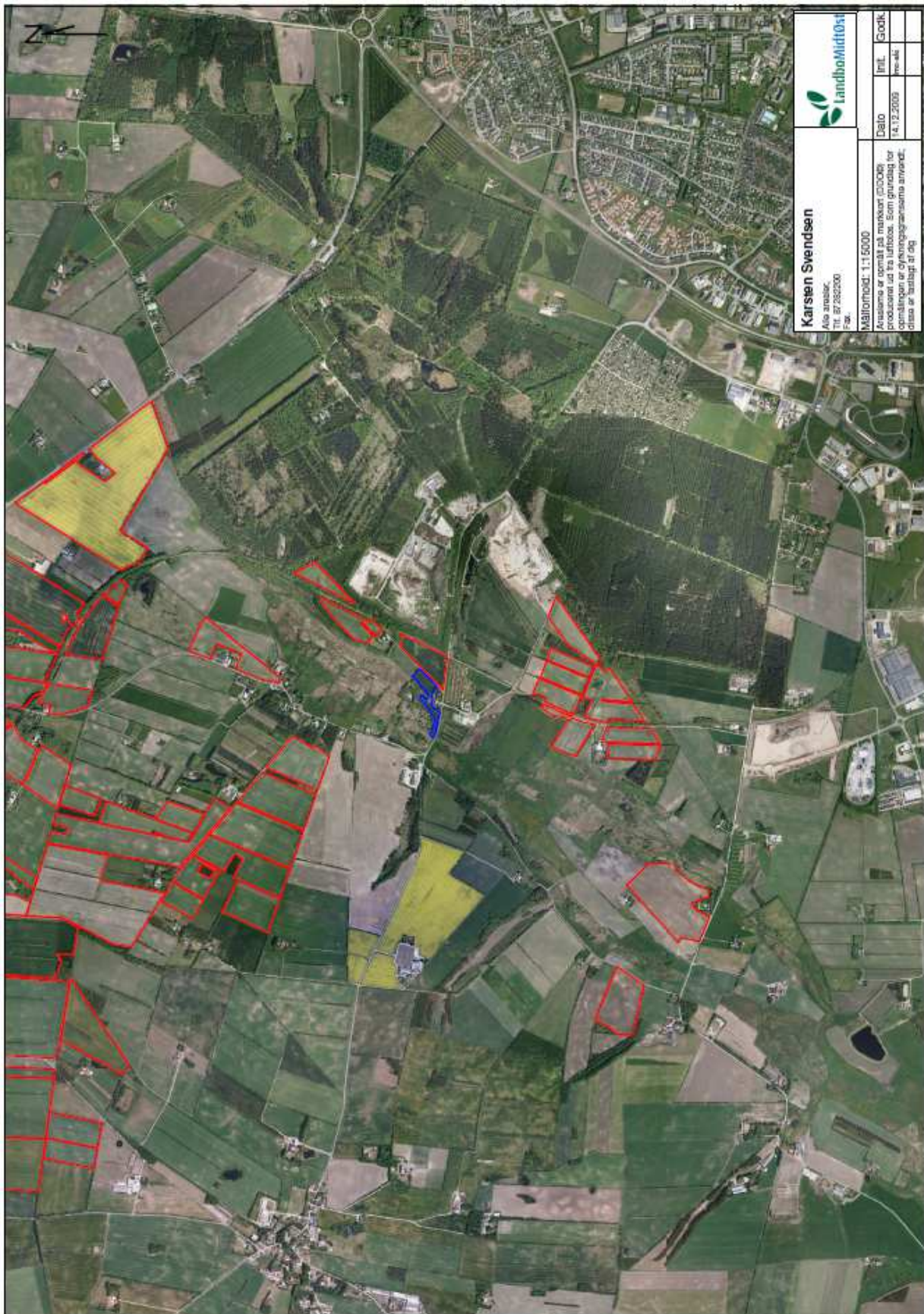
BILAG 2c: Transportveje, syd

BILAG 3a: Alle ejede og forpagtede arealer, centralt

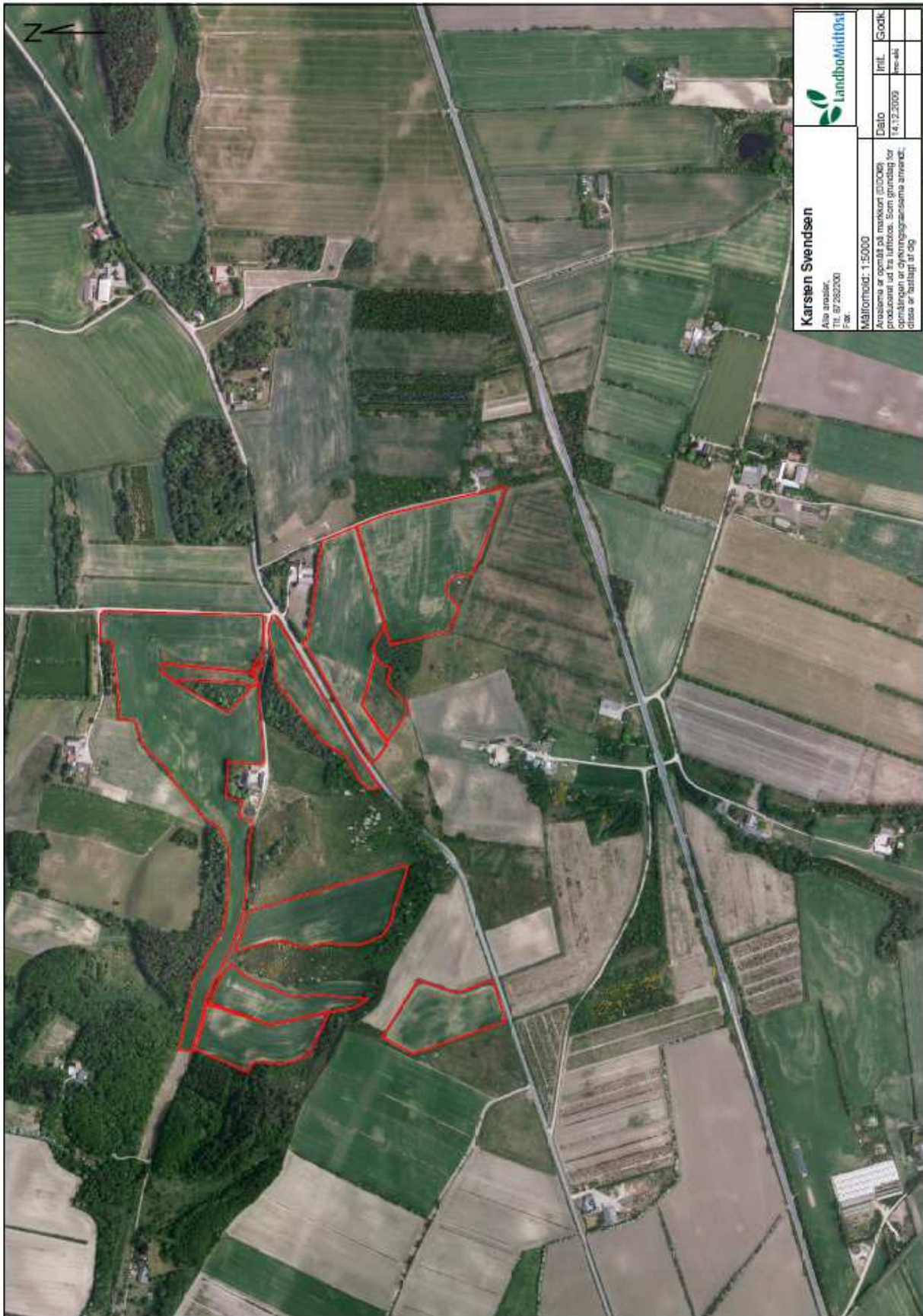
BILAG 3b: Alle ejede og forpagtede arealer, centralt II

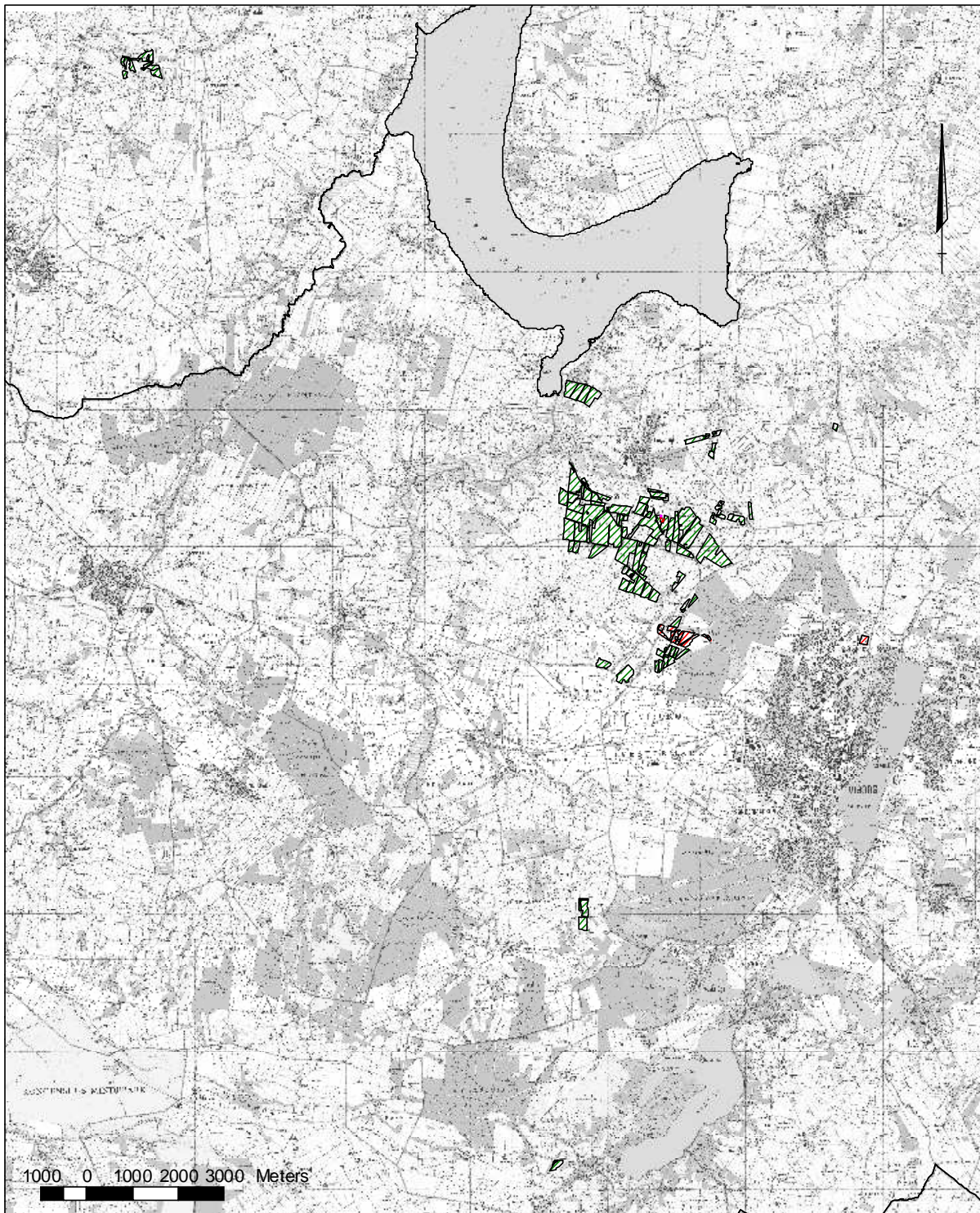
BILAG 3c: Alle ejede og forpagtede arealer, syd

BILAG 3d: Alle ejede og forpagtede arealer, nord

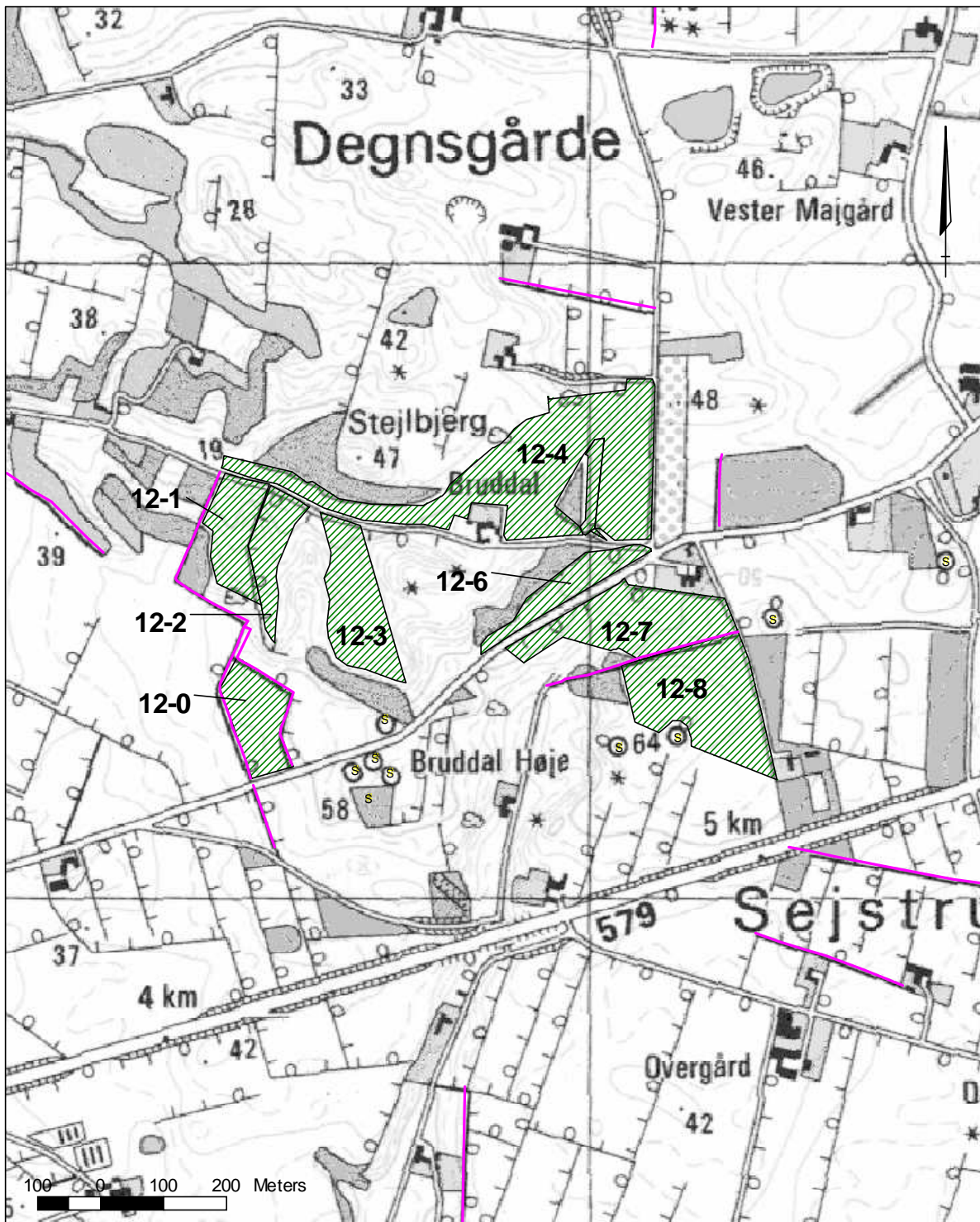

Bilag 4a: Oversigtskort

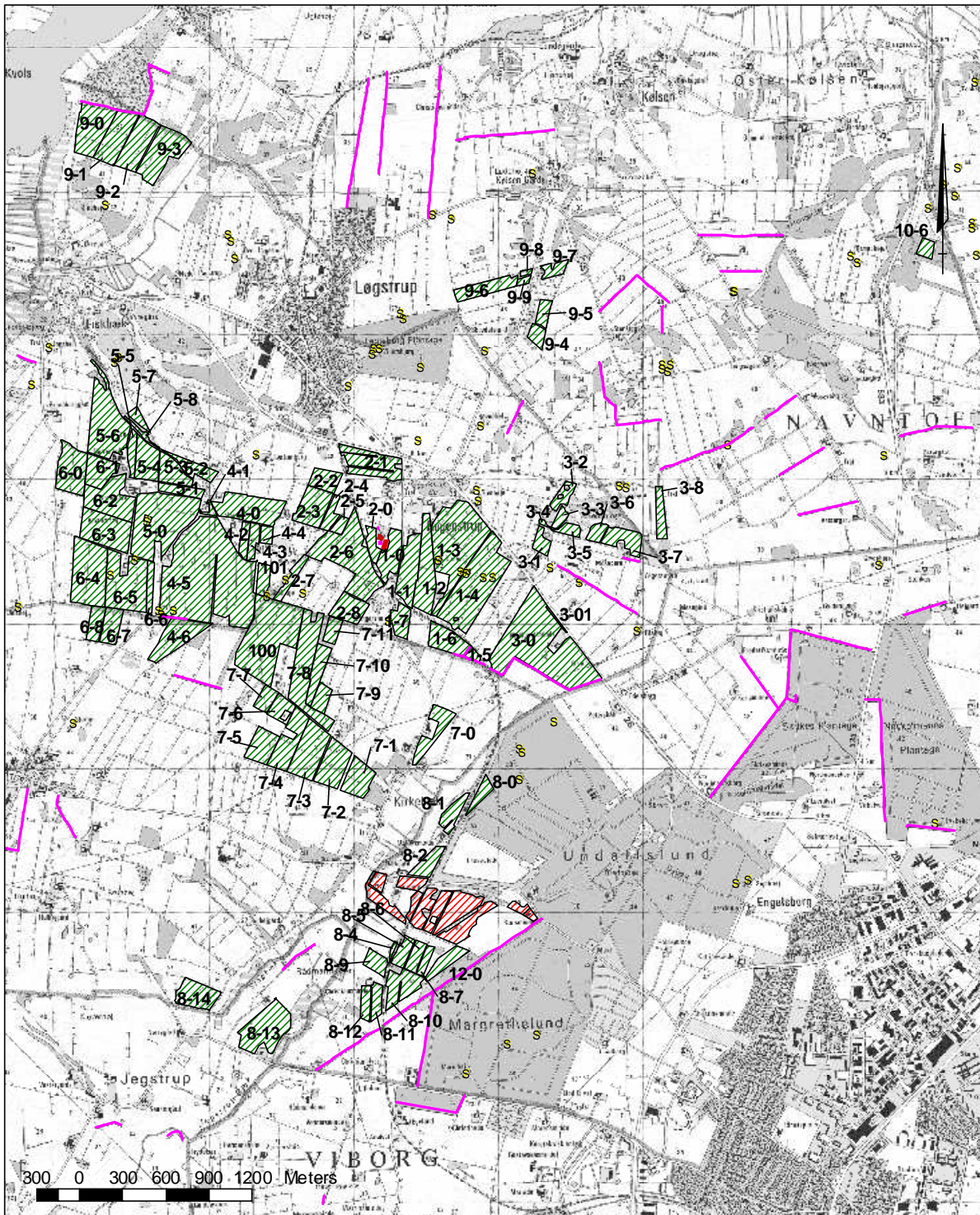
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringningsarealer Aftalearealer Kommune grænser <p style="text-align: right;">Mål: 1:110000</p>	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p>
--	---	---

Bilag 4b: Oversigtskort, nord

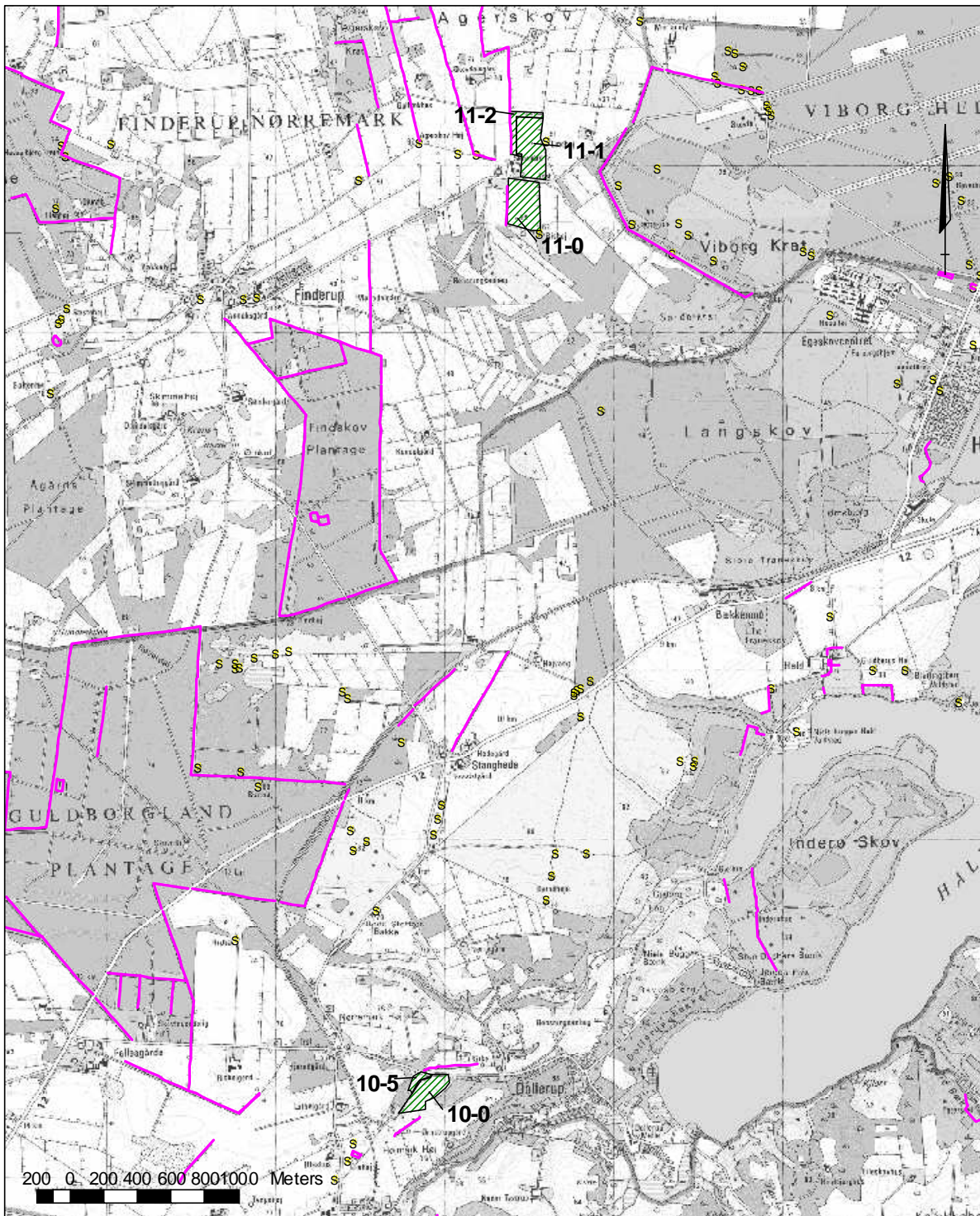
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Udbringingsareal Aftaleareal Beskyttede sten- og jorddiger Fredede fortidsminder 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <div style="text-align: right;"> <p>VIBORG KOMMUNE</p> </div> <p style="text-align: center;">Mål: 1:8000</p>
--	---	--

Bilag 4c: Oversigtskort, centralt

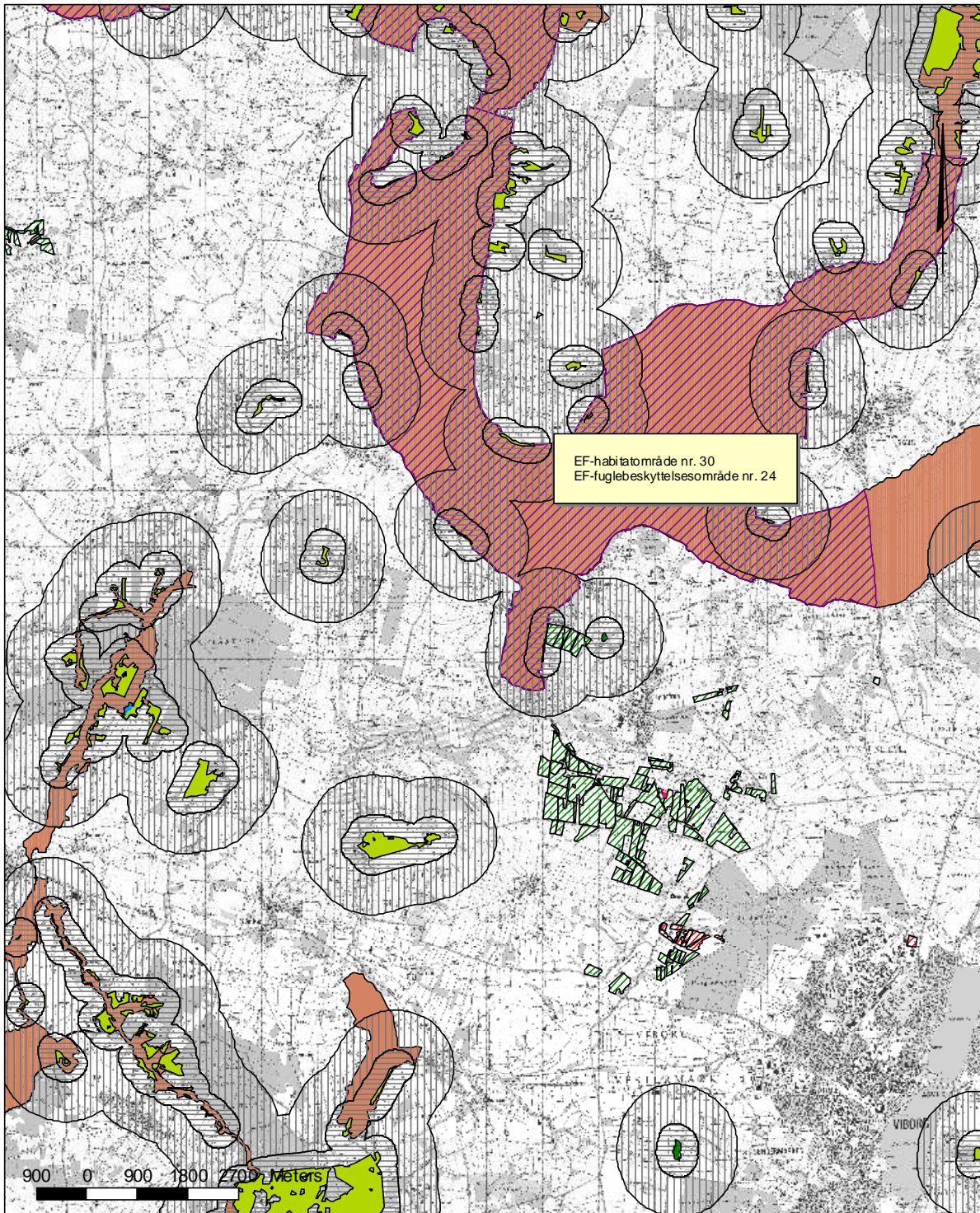
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringingsareal Aftaleareal Beskyttede sten- og jordiger Fredede fortidsminder 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <div style="text-align: right;"> <p>VIBORG KOMMUNE</p> </div> <p>Mål: 1:35000</p>
--	--	--

Bilag 4d: Oversigtskort, syd

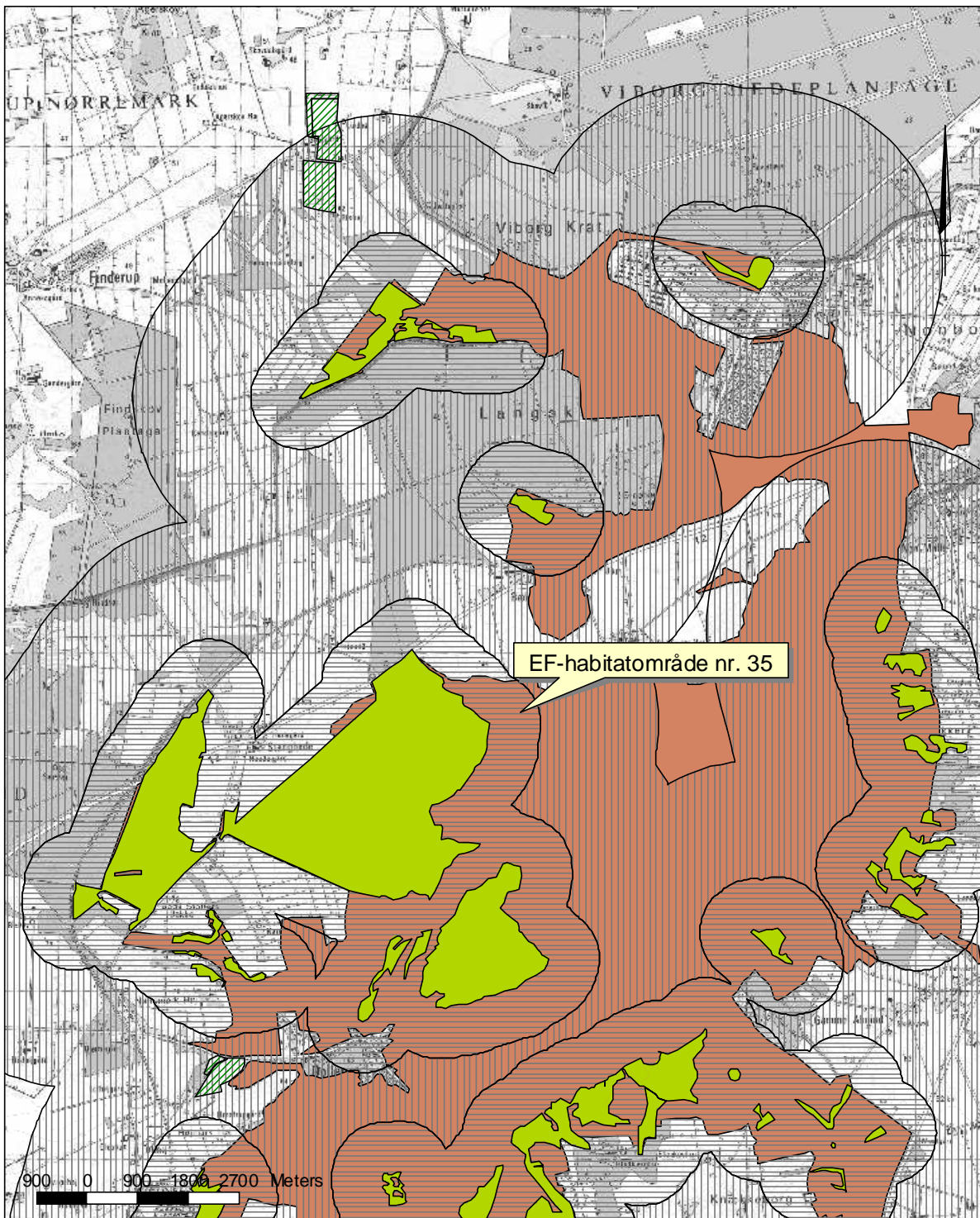
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Udbringningsareal Aftaleareal Beskyttede sten- og jordiger Fredede fortidsminder 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <div style="text-align: right;"> <p>VIBORG KOMMUNE</p> </div> <p style="text-align: center;">Mål: 1:30000</p>
--	--	--

Bilag 5a: Natura 2000 områder og § 7 beskyttet natur, nord og centralt

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Stedafsnit Obevaringslagre Udbringingsareal Afkørselsareal Natura 2000 § 7 beskyttet natur Beskyttet hed/over Beskyttet højmoser Beskyttet løbeløse § 7 bufferzone Bufferzone I Bufferzone II 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p style="text-align: right;"> VIBORG KOMMUNE </p> <p style="text-align: center;">Mål: 1:90000</p>
--	--	---

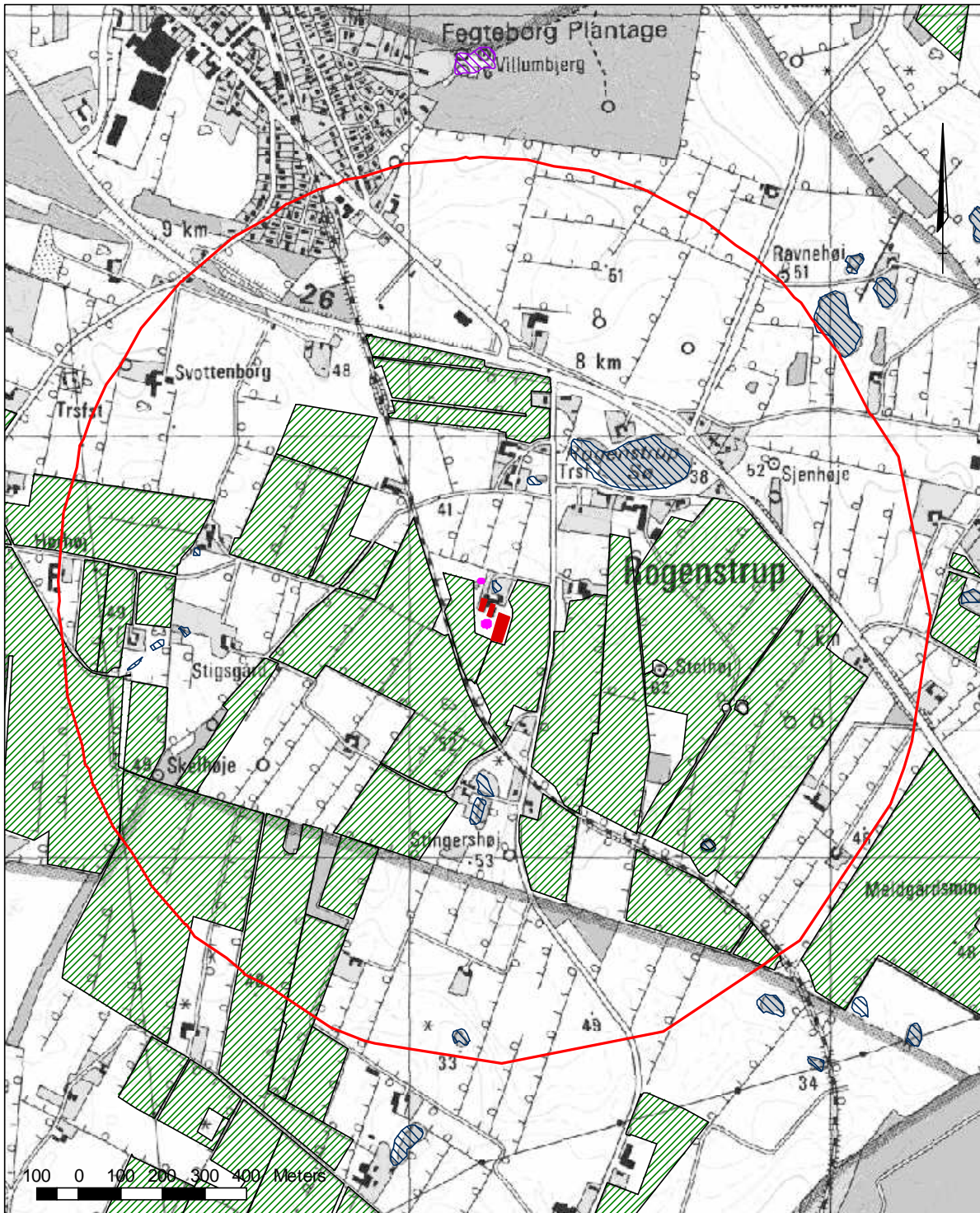
BILAG 5b: Natura 2000 områder og § 7 beskyttet natur, syd

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringningsareal Aftaleareal Natura 2000 § 7 beskyttet natur Beskyttet hed/over Beskyttet højmoser Beskyttet løbende § 7 bufferzone Bufferzone I Bufferzone II 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p style="text-align: right;"> VIBORG KOMMUNE </p>
--	--	---

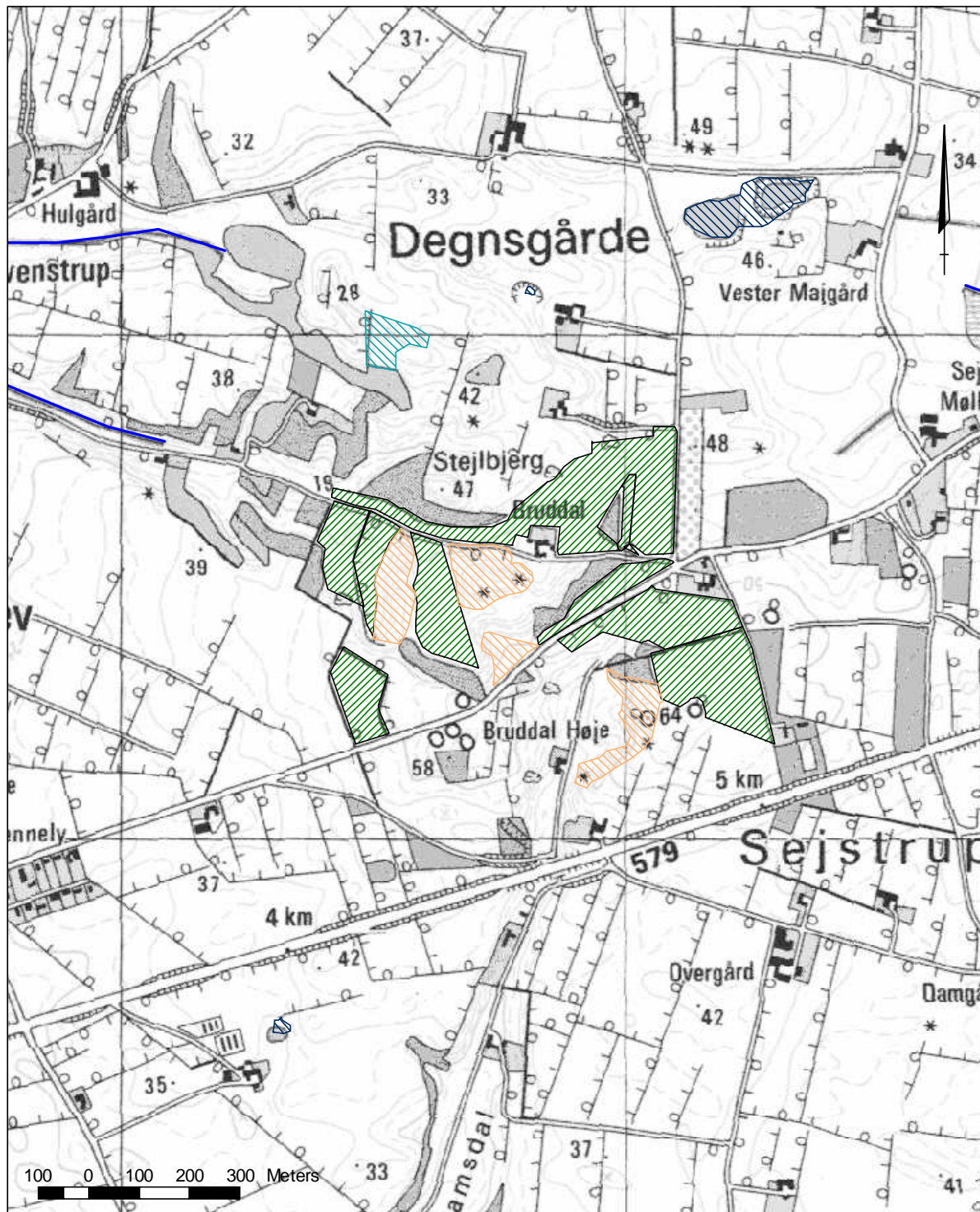
Mål: 1:90000

BILAG 6: § 3 beskyttet natur inden for 1.000 meter

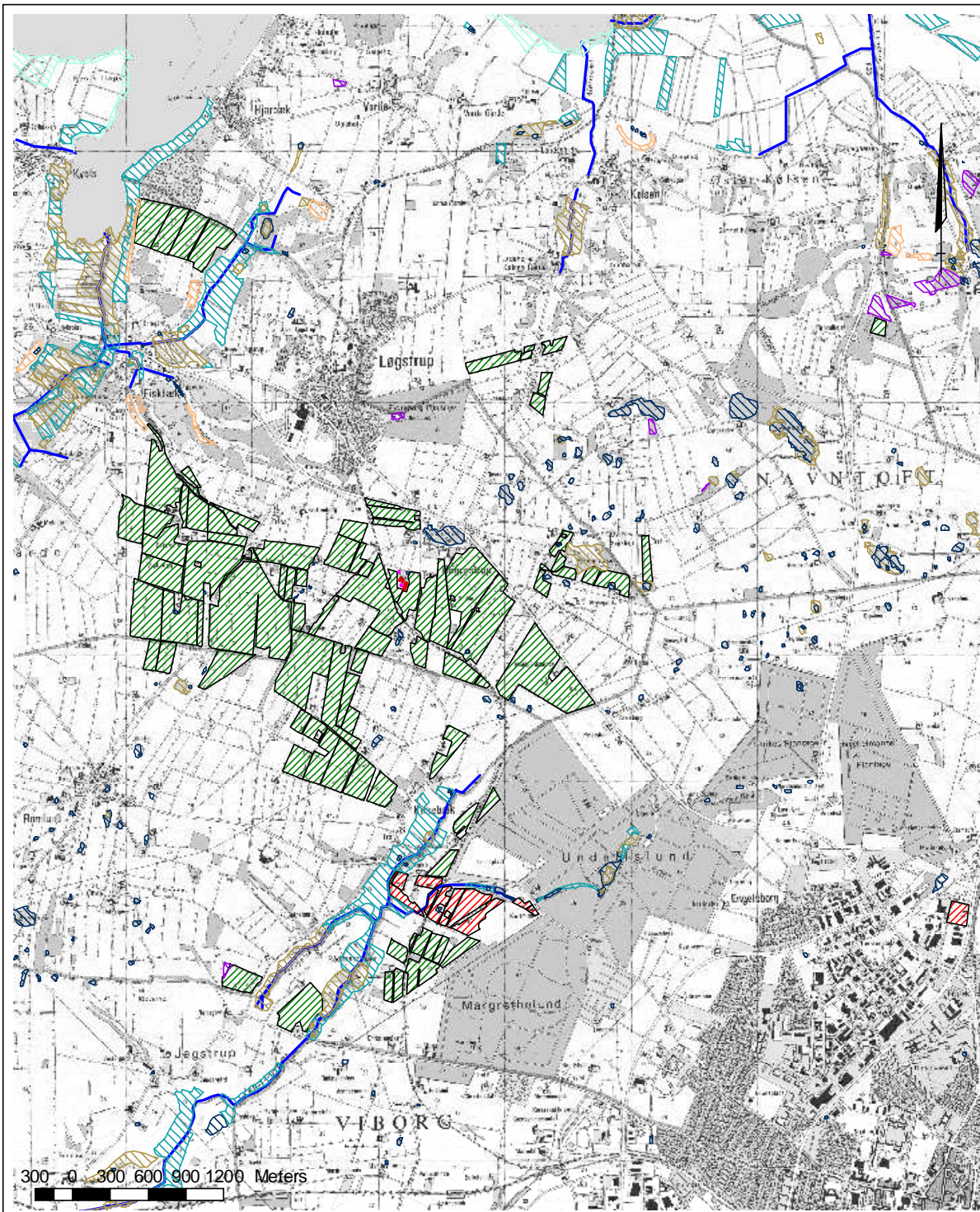
	<p>Tegnforklaring</p> <p> Staldafsnit Obevaringslagre </p> <p> Bufferzoner om anlæg 1000 m </p> <p> Udbringningsareal Aftaleareal </p> <p> § 3 beskyttet natur Sø </p>	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p style="text-align: right;"> VIBORG KOMMUNE </p> <p>Mål: 1:12000</p>
--	--	--

BILAG 7a: § 3 beskyttet natur, nord

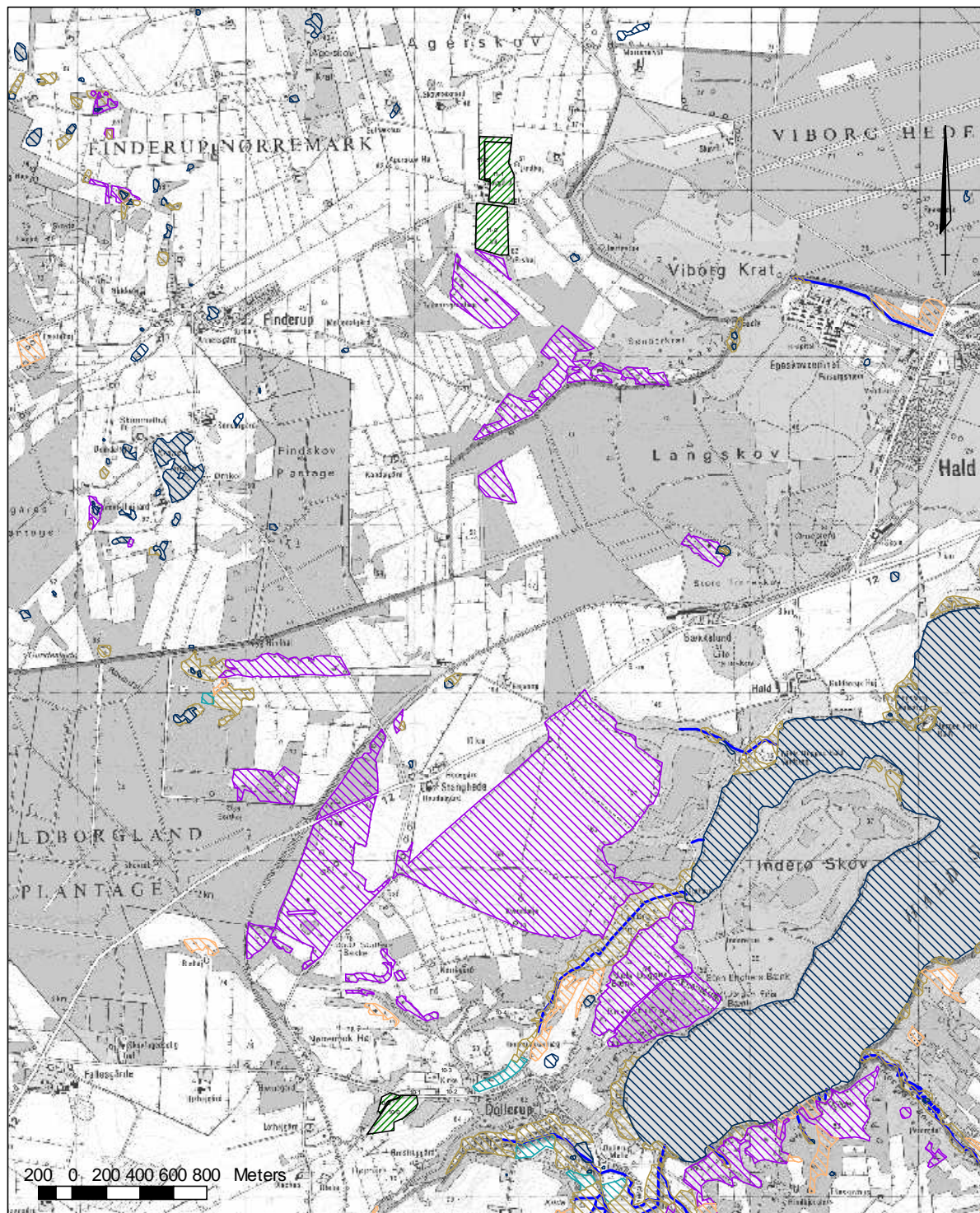
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Udbringningsareal § 3 beskyttet natur Eng Beskyttet vandløb Aftaleareal Overdrev Sø 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p style="text-align: right;"> VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:10000</p>
--	--	--

BILAG 7b: § 3 beskyttet natur, centralt

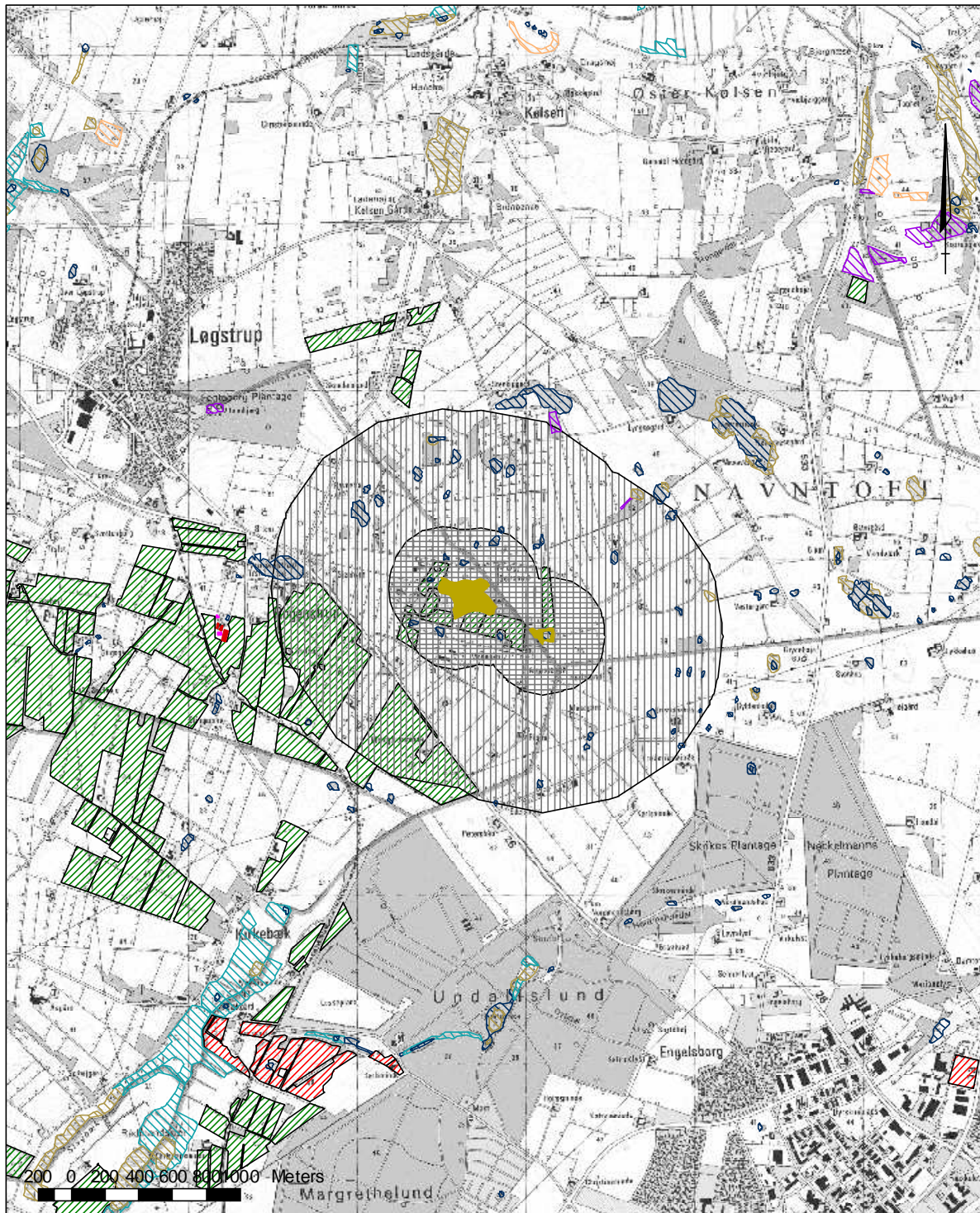
	<p>Tegnforklaring</p> <table border="0"> <tr> <td> Staldafnit</td> <td> Eng</td> </tr> <tr> <td> Obevaringslagre</td> <td> Hede</td> </tr> <tr> <td> Udbringningsareal</td> <td> Mose</td> </tr> <tr> <td> Aftaleareal</td> <td> Overdrev</td> </tr> <tr> <td></td> <td> Sø</td> </tr> <tr> <td></td> <td> Beskyttet vandløb</td> </tr> </table>	 Staldafnit	 Eng	 Obevaringslagre	 Hede	 Udbringningsareal	 Mose	 Aftaleareal	 Overdrev		 Sø		 Beskyttet vandløb	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p>VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:40000</p>
 Staldafnit	 Eng													
 Obevaringslagre	 Hede													
 Udbringningsareal	 Mose													
 Aftaleareal	 Overdrev													
	 Sø													
	 Beskyttet vandløb													

BILAG 7c: § 3 beskyttet natur, syd

	<p>Tegnforklaring</p> <table border="0"> <tr> <td></td> <td>Udbringingsareal</td> <td></td> <td>§ 3 beskyttet natur</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Aftaleareal</td> <td></td> <td>Eng</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Hede</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Mose</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Overdrev</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Sø</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>Beskyttet vandløb</td> </tr> </table>		Udbringingsareal		§ 3 beskyttet natur		Aftaleareal		Eng				Hede				Mose				Overdrev				Sø				Beskyttet vandløb	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p>VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:10000</p>
	Udbringingsareal		§ 3 beskyttet natur																											
	Aftaleareal		Eng																											
			Hede																											
			Mose																											
			Overdrev																											
			Sø																											
			Beskyttet vandløb																											

BILAG 8: § 3 moser, som ophøjes til beskyttelse efter Husdyrlovens § 7

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Opbevaringslagre Staldafsnit Udbringningsareal Aftaleareal § 3 beskyttet natur Eng Hejde Mose Overdrev Sø Moser ophøjet til § 7 Buffer omkring § 7 beskyttede naturområder Bufferzone I Bufferzone II 	<p>Dato: 17.12.2009 Udført: DMF/NIRAS</p> <p style="text-align: right;">Mål: 1:30000</p>
--	--	--

